ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ИККИ ОЙЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

100

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ★ 1 февраль 1969 йил, шанба ★ № 27 (14.190). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ИЖОДКОР БРИГАДАЛАР ҲИССАСИ

Тошкент абразив буюмлари комбинати коллективи беш йилликнинг тўртинчи йили январь ойи планини муваффақиятли бажарди. Корхона рационализаторлари ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, маҳсулот тайёрлашни кўпайтириш мусобақасида фаол қатнашмоқдалар. Натижада комбинат иқтисодий-техника кўрсаткичлари яхшиланиб бормоқда. Утган йили ижодкорлар 101 таклиф бериб, 150 минг сўм иқтисодий самара олишга аҳд қилган эдилар.

Ғайрат билан ишлаш натижасида жорий қилинган рационализаторлик таклифларининг ўзи 101 тага етди ва ундан 180,7 минг сўм иқтисодий фойда кўрилди. В. Пичаев, З. Раззоқов, С. Аблаева, Ш. Камолов каби новаторлар корхона кўрсатишларини яхшилайдиган кўплаб таклифлар бермоқдалар.

Комбинатда 26 та ижодкор бригадалар тузилди. Улар янги йилнинг ўзидаёқ 16 таклифни жорий қилишди. Бу йил корхонада камида 165 минг сўм фойда келтирадиган таклифлар татбиқ этилади.

А. КИМ

БИР ҲАФТА ОЛДИН

Самарқанд гўшт комбинатининг коллективи беш йиллик тўртинчи йилини яхши бошлади. Январь ойи плани муддатидан бир ҳафта олдин бажарилди. Ой охиригача планга қўшимча қарийб 400 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Эришилган бу муваффақиятга корхонанинг мол сўйиш цехи ишчилари катта ҳисса қўшдилар. Б. Исмоилов, Қ. Олимов, Т. Аҳроров, А. Юсупов, А. Эргашев каби қассоблар кунлик нормани 130 процент ва ундан ошириб бажардилар.

— Коллективимиз, — деди комбинат директори ўртоқ А. Шарипов, — февраль ойи ҳисобига кўп миқдорда гўшт ва гўшт маҳсулотлари етказиб берди. Биз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқдамиз.

Шунингдек, Каттақўрғон гўшт комбинатининг ишчилари ҳам январь ойи планини муддатидан олдин бажарганлиги ҳақида рапорт бердилар. Коллектив эл дастурхонига қўшимча миқдорда кўп гўшт, ёғ, сифатли колбаса тортиқ қилди.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Азиз ўртоқлар!

Бизга кўрсатилган қардошларча меҳмондўстлик учун ўз номимдан ва менга ҳамроҳлик қилган ўртоқлар номидан энг самимий миннатдорчилигимизни қабул қилгайсиз. Биз ажойиб ўзбек халқи тўғрисида ва унинг болгар халқига бўлган яхши ҳис-туйғулари ҳақида ўзбек меҳнаткашларининг меҳнати ва барча Совет республикаларининг ёрдами билан тағин ҳам кўркам ва замонавий бўлиб қайтадан бунёд этилаётган Тошкент тўғрисида унутилмас таассуротлар билан келдик.

Қадимий маданият шаҳри, инсоният маданиятига қўйилган ёдгорлик шаҳри — Самарқандни ҳамиша завқланиб эслаб юрамиз.

Сизларга ва қардош ўзбек халқига коммунистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Тодор ЖИВКОВ.

СОФИЯ. 1969 йил 30 январь.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ОРГАНЛАРИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

31 январь куни Тошкентда республика халқ контроли органлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети чақирган бу йиғилишда республика барча районлари ва Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи халқ контроли органларининг ходимлари ва активлари, Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети бўлимларининг мудирлари, область партия комитетларининг секретарлари ва бўлим мудирлари, шаҳар ва район партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, шунингдек Узбекистон касаба Союзлари Советининг, Узбекистон комсомоли Марказий Комитетининг, министрликлар ва идораларнинг, баъзи корхоналарнинг раҳбарлари, матбуот вакиллари қатнашдилар.

Йиғилишни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Халқ контроли органлари тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш тўғрисида»ги қарори муносабати билан республика халқ контроли органларининг вазифалари тўғрисида СССР халқ контроли комитетининг раиси П. В. Кованов доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг раиси М. Х. Қурбонов, Самарқанд область партия комитетининг иккинчи секретари И. К. Титков, «Алмаликсвинецстрой» тресті 2. қурилиш бошқармаси халқ контроли группасининг раиси Р. Зокиров, Сирдарё область халқ контроли комитетининг раиси И. И. Обидин, Термиз район халқ контроли комитетининг раиси Т. Қодиров, Қўқон пайпоқ тўқиш-ип йигириш комбинати халқ контроли группасининг раиси Х. Аҳмедова, Фарғона область халқ контроли комитетининг раиси С. Тоштемиров, Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи халқ контроли комитетининг раиси В. В. Мосякин, Наманган область, Поп районидаги «Москва» колхози халқ контроли группасининг раиси Т. Нормирзаев қатнашдилар.

Республика халқ контроли комитетининг раиси М. Турсунов халқ контроли органларининг фаолиятини янада такомиллаштиришнинг бир қанча актуал масалаларига тўхталиб ўтди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидат М. А. Абдураззоқов, Узбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Г. А. Габриельянц, И. В. Марцинюк, М. З. Мирзааҳмедов, Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий кенгашининг аъзоси — сиёсий бошқарма бошлиғи генерал майор А. В. Дебалюк, СССР халқ контроли комитети бўлимининг мудири А. А. Тужиков иштирок этдилар.

(УзТАГ).

(Йиғилиш тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида босилади).

СОВЕТ—ЖАНУБИЙ ЯМАН МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАЛЛАНДИ

31 январда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский билан Жанубий Яман Халқ Республикасининг президенти Каҳтан Муҳаммад Ашшаабий ўртасидаги музокаралар тугалланди.

Дўстона вазиятда ўтган музокаралар вақтида Совет — Жанубий Яман муносабатларини ривожлантириш ва кенгайтириш масалалари юзасидан, шунингдек ҳар икала томонни қизиқтирувчи баъзи бир халқаро проблемалар юзасидан самарали равишда фикрлашиб олинди. (ТАСС).

Суратда: «Узгоспроект» институтининг архитекторлари Алла Широкая, бўлим бошлиғи Камол Мўминов ва Лариса Балашова ўртоқлар қурилажак Тошкент метро станцияларидан бирининг лойиҳаси ҳақида маслаҳатлашмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ СОВХОЗЛАРНИНГ ИШИНИ ЯХШИЛАШ ВА РЕНТАБЕЛЛИГИНИ ОШИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Республика Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли совхозларнинг ишини яхшилаш ва рентабеллигини ошириш чоралари тўғрисида»ги масалани қараб чиқдилар.

Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсани таъкидладиларки, кейинги йилларда республикада совхоз ишлаб чиқаришини юксалтириш юзасидан анчагина ишлар қилинди, пахта, шоли, гўшт, сут ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштирадиган йирик ихтисослаштирилган совхозлар ташкил этилди.

1968 йили Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли совхозлар давлатга пахта, қоракўл тери, дон, картошка, пилла ва сут топшириш планларини муваффақиятли бажардилар. Давлатга сабзавот, тухум ва жун топшириш 1967 йилдагига нисбатан кўпайди.

Совхозлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши жараёнларини механизациялаш ва меҳнат унумдорлигини оширишда яхши натижаларга эришдилар. Пахта теришни механизациялаш даражаси йил сайин ўсмоқда. Бултур ҳосилнинг 54 проценти машиналар билан терилди. Кўпчилик совхозлар деярли барча ҳосилни машина билан термоқдалар.

Совхозлар умуман рентабелли бўлиб қолдилар. Жамғарма планини бажардилар. Тўла хўжалик ҳисобига ўтказилган совхозларнинг ҳаммаси юксак кўрсаткичларга эришди. Шу асосда 1969 йили яна 50 совхоз хўжаликни бошқаришнинг янги системасига ўтказилмоқда.

Шу билан бир қаторда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар бош бошқармаси, совхозлар трестлари, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари томонидан совхозларга қилинаётган раҳбарликнинг савияси партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1968 йил) Пленуми қарорларида қўйилган талабларга ҳали жавоб бермаяпти деб ҳисоблайдилар.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, маҳаллий партия ва совет органлари совхозларга етарли ёрдам бермаяптилар ва хўжаликларнинг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотларидан совхозларнинг хўжалик фаолиятини яхшилашни қаттиқ талаб қилмаяптилар. Натижада кўпчилик хўжаликларда совхозларга ишониб топшириб қўйилган ҳозирги замон техникасидан, хўжаликларга бириктиб қўйилган унумдор суғориладиган ерлардан, тобора кўпроқ миқдорда давлат ажратаётган капитал маблағлардан ва бошқа материал ресурсларидан фойдаланишнинг самараси кам бўлмоқда. Экин майдонларини кенгайтириш юзасидан олиб борилаётган ишларнинг миқёси етарли эмас, ҳайдаладиган ерларнинг қишлоқ хўжалик оборотидан чиқиб кетиши натижасида ана шу ерлар майдонининг камайишига йўл қўйилмоқда, янги ерларни комплекс равишда ўзлаштириш ва мавжуд суғориладиган майдонларни капитал планировка қилиш планлари бажарилмаяпти. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг маданияти ҳамон паст. Фан эришган муваффақиятлар ва илғор тажрибалар ишлаб чиқаришга суст жорий қилинмоқда.

Совхозларга раҳбарлик қилишда жиддий хатоларга йўл қўйилганлиги натижасида уларнинг кўпчилигида кейинги йилларда етиштирилаётган пахта ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотларининг миқдори кўпаймаяпти. Республика колхозларида ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 27,1 центнердан ҳосил олинаётгани ҳолда, 1968 йили совхозлар гектаридан ўрта ҳисобда фақат 20,8 центнердан, 33 та совхоз эса бор-йўғи 15-20 центнердан ҳосил олди. 114 та пахта етиштирувчи совхоздан 35 таси пахта тайёрлаш планини бажармади.

150 дан ортиқ совхоз қурилиш бош планларига ва барча совхозлар илмий асосда перспектив планлаштиришнинг негизи бўлган ташкилий хўжалик қурилиши планларига эга эмас.

Хўжаликлар бўйича ва хўжаликлар ичида ихтисослаштириш ва марказлаштириш охирига етказилгани йўқ. Бир қатор совхозларда соҳалар бўйича, чорва моллар ва паррандаларнинг турлари бўйича кичик бўлинмаларнинг мавжудлиги меҳнат ва маблағларни кўпроқ сарфлашга, кам маҳсулот олишга ва зарар кўришга олиб келмоқда.

Кўпчилик совхозлар чорва молларнинг туёғини кўпайтириш ва чорва моллар ҳамда паррандаларнинг маҳсулдорлигини ошириш планларини муттасил равишда бажармаяптилар. Мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтиришга, чорва молларнинг наслини яхшилашга, чорвачиликдаги кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялашга ҳамон кам эътибор берилаяпти. Республиканинг машҳур сут соғувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Чудная ва бошқа илғор чорвадорларнинг тажрибаси суст оммалаштирилаяпти.

Совхозларда ҳаммаси бўлиб 45 процент типовой чорвачилик бинолари қурилганига қарамай, чорвачилик бинолари қурилишига маблағлар етарли миқдорда ажратилмаяпти.

Иқтисодий жиҳатдан заиф колхозлар негизида илгари ташкил қилинган совхозларда капитал қурилишга кам эътибор берилаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети совхозларда пудрат усули билан қуриш етарли даражада олиб борилмаяпти деб ҳисоблайдилар. Совхозларда қурилишни асосан олиб бориши лозим бўлган Қишлоқ қурилиши министрлиги министрлик бўйича улар учун белгиланган пудрат қурилиш ишларини ҳаммаси бўлиб 40 процент ҳажмида бажаряпти, совхозларда муҳим лимитдан ташқари объектлар қурилишини йил сайин барбод беряпти.

Энергетика ва электрлаштириш, Алоқа, Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрликлари, «Узглавводстрой» совхозларда қурилиш суръатларини кучайтирмаяптилар. Бу эса совхозларда ишлаб чиқарувчи кучларнинг ўсиши ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларн етиштиришни кўпайтиришга тўсқинлик қиляпти.

Совхозларнинг балансида кўпсонли хўжаликлараро автомобиль йўллари, суғориш тармоқлари, коллекторлар, насос станциялари, мактаблар, касалхоналар, электр узатиш линиялари бор. Ваҳолонки булар тегишли министрликлар ва идораларнинг балансида туриши керак.

«Узсельхозтехника» бирлашмасининг ташкилотлари ва корхоналари совхозларга хизмат кўрсатишда, айниқса трактор ва бошқа машиналарни ўз вақтида ҳамда сифатли ремонт қилишда жиддий камчиликларга йўл қўймоқдалар. Совхозларни запас қисмлар ва ремонт материаллари билан етарли таъминламаяптилар.

Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда «Узглавводстрой» Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг фармойишига қарамай, ўз корхоналарида совхозларга қарашли экскаваторларни тўла ремонт қилиб беришни таъминламаяптилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг маҳаллий органлари, область ва район партия комитетлари совхозларнинг раҳбар кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида етарли даражада иш қилмаётганликларини алоҳида таъкидлайдилар. Ходимларни тез-тез, кўп ҳолларда асоссиз равишда алмаштиришга йўл қўйиляпти, уларни олий ва махсус ўрта ўқув юртларида системали тайёрлаш ва қайта тайёрлаш йўлга қўйилмаган. Профессионал-техника ўқуви йўли билан механизатор кадрлар тайёрлаш миқёси тор.

Кейинги йилларда республика совхозларида уй-жой ва маданий-маиший шароитларни яхшилаш юзасидан маълум даражада иш қилинди. Бироқ уй-жой ва маданий-маиший қурилишнинг суръатлари ва совхозларнинг аҳолисига хизмат кўрсатишнинг аҳволи уларнинг иқтисодий ривожланиш даражасидан кескин орқада қолмоқда, аҳолининг ўсиб бораётган талабларига жавоб бермаяпти.

КПСС Марказий Комитети октябрь (1968 йил) Пленумининг совхоз ишлаб чиқаришини янада юксалтириш ва совхозларнинг рентабеллигини ошириш ҳақидаги кўрсатмаларини турмушга татбиқ қилиш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети **қарор қиладилар:**

1. Хўжаликларнинг ишлаб чиқариш фаолиятини тубдан яхшилаш, комплекс механизациялаш ва химиялаштириш, суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ошириш, тармоқларни ихтисослаштиришни давом эттириш негизида кенгайтирилган қайта ишлаб чиқаришни таъминлаш Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг, Совхозлар бош бошқармаси ва область совхозлар трестларининг, область ва район партия комитетларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларининг, совхозларнинг партия, касаба союз ташкилотлари ҳамда директорларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин. Яқин йиллар ичида сохвозларда пахта ҳосилдорлигини колхозлар олаётган даражага етказиш, барча экинларнинг ҳосилдорлигини ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини кескин кўтариш зарур. Меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил қилишнинг совхозлар тўла хўжалик ҳисобига ўтишидан келиб чиқадиган янги формаларини ишлаб чиқаришга ҳар тарафлама кенг жорий этиш лозим.

Ҳар бир совхозда қурилишнинг 5-10 йилга мўлжалланган бош плани ва ташкилий-хўжалик қурилишининг перспектив планлари ишлаб чиқилсин. Бу ишга совхозларнинг, лойиҳалаш ва илмий-тадқиқот муассасаларининг мутахассислари, партия, совет, касаба союз активлари ва совхоз ишлаб чиқаришининг илғорлари жалб қилинсин.

2. Совхозларни ихтисослаштиришни янада давом эттириш ва улар ишлаб чиқаришининг асосий тармоқларини ривожлантириш юзасидан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги область ташкилотлари билан келишган ҳолда киритган таклифлари қабул қилинсин. Совхозларни ихтисослаштириш ва ишлаб чиқаришни марказлаштириш 2-3 йил ичида тугаллансин. Ихтисослаштирилган совхозларда маҳсулотларнинг тегишли турларини етиштириш кўпайишига қараб, хўжаликларда майда бўлинмалар ва тармоқлар тугатилсин.

Область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва область совхозлар трестлари зиммасига совхозларга тайёрлаш планларини етказиб берганда ва капитал маблағлар ажратганда хўжаликларни ихтисослаштиришнинг қабул қилинган йўналишига қатъий амал қилиш мажбурияти юклатилсин.

3. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қуйидагилар топширилсин:

— 1969 йилдан бошлаб ҳар йили чорвачилик бинолари қурилишига капитал маблағлар умумий миқдорининг 8-10 проценти атрофида маблағ ажратишни назарда тутиш, бунда чўчқачилик ва бошқа ихтисослаштирилган совхозлар қурилишини кучайтиришга эътибор бериш 1969—1971 йилларда 1919 та сигирхона, чорва моллар сақланадиган молхоналар, чўчқахоналар ва бошқа чорвачилик объектлари қурилишини таъминлаш;

— янги фермалар ва чорвачилик бинолари қурилишини типовой лойиҳаларга қатъий амал қилган ва барча ишларни тўла механизациялаштирган ҳолда комплекс қуришни амалга ошириш.

4. Ўзбекистон ССР Госплани, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ва «Узглавводстрой» зиммасига 1970 йилдан бошлаб янги пахтачилик, шоличилик, чўчқачилик ва қоракўлчилик совхозларида, 1971 йилдан бошлаб эса барча совхозларда қурилиш ишларини асосан пудрат усули билан бажаришни таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

5. Қишлоқ хўжалик министрлиги зиммасига Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда «Узглавводстрой» билан биргаликда 1969 йилнинг 1 июлигача совхозларда сув хўжалиги қурилиши ва хўжаликлар ичидаги ирригация ва коллектор-зовур тармоқларини тозалаш бўйича барча ишларни 1970 йилдан бошлаб «Узглавводстрой» ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги кучи билан совхозларнинг маблағлари ҳисобига пудрат усулида бажаришга ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш мажбурияти юклатилсин.

6. Совхозларнинг рентабеллигини ошириш ва етиштирилган маҳсулотнинг таннархини камайтириш мақсадида 1970 йилнинг 1 январидан кечиктирмай барча хўжаликлараро суғориш ва қуритиш тармоқларини, хўжаликлараро аҳамиятга эга бўлган стационар насос станиялари ва вертикал зовурларни, мактаблар ва мактаб-интернатларни, касалхоналар ва бошқа соғлиқни сақлаш объектларини, совхозлар ўртасидан ва совхозлар билан колхозлар ўртасидан ўтадиган хўжаликлараро йўлларни, юқори вольтли электр узатиш линияларини, қишлоқ электр тармоқларини, трансформатор подстанциялари ва киоскаларини Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли совхозларнинг балансидан Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Маориф министрлиги, Соғлиқни сақлаш министрлиги, Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги, Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли тегишли корхоналар ва ташкилотлар балансига ўтказилсин. Балансдан балансга ўтказиш ходимлар сонини ҳисобга олган ҳолда, иш ҳақи ва моддий-техника таъминоти фондлари билан биргаликда белгиланган тартибда амалга оширилсин.

7. «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва Қишлоқ хўжалик министрлиги зиммасига «Узсельхозтехника» корхоналарида совхозлар учун тракторлар ва бошқа машиналар ремонти ишларининг миқёсини анча кўпайтириш юзасидан қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

(Охири учинчи бетда).

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК МЕҲМОНЛАР ТОШКЕНТДА

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан, қишлоқ хўжалигига ва озиқ-овқат саноатига партия раҳбарлиги тажрибасини ўрганмоқ учун Совет Иттифоқига келган Чехословакия Коммунистик партиясининг делегацияси 31 январда Ўзбекистон пойтахтига келди. Делегацияга Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари Яролим Геттеш бошчилик қилмоқда.

Тошкент аэровокзалида меҳмонларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари кутиб олдилар.

Чехословакиялик меҳмонлар Ўзбекистонда бир неча кун бўладилар.

Шу куни ЧКП делегациясининг аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов билан суҳбатлашдилар. Н. М. Матчонов меҳмонларни республика партия комитетлари қишлоқ хўжалик бўлимларининг структураси ва фаолияти билан ҳамда қишлоқ хўжалигига партия раҳбарлиги тажрибаси билан таништирди. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ.

ҲОСИЛДОРЛИК МАНБАИ

Суратларда: Олмалиқ химия заводининг экстракция цехи қурилишида ғайрат кўрсатиб ишлаётган прораб А. Ким (юқорида чапда) ва пешқадам пайвандчи Абдуқодир Бегматов ўртоқлар.

- БИР ЙИЛДА ТИКЛАНАДИГАН КОРХОНА
- ОЛИМЛАР ҲАМ ЁРДАМГА ТАЙЁР
- ВАҚТ ТАНОБИНИ ТОРТАЁТГАНЛАР

УМУМХАЛҚ ҚУРИЛИШИ

Жонажон партиямиз Марказий Комитети ўзининг ўтган йил октябрь ойида бўлиб ўтган Пленумида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини яна ҳам устун даражада ривожлантириш йўлларини белгилаб берди. Пленумда қишлоқ хўжалигини кенг равишда химиялаштиришга алоҳида эътибор қилинди.

Химия билан деҳқончиликнинг эгизаклиги қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ҳосилдорлигини кескин даражада оширишдан ташқари, меҳнат унумдорлигини кўтариш ҳамда маҳсулот таннархини арзонлаштиришда ҳам жуда қўл келади. Тажрибалар шуни кўрсатадики, минерал ўғитлардан самарали фойдаланган ҳолда агротехника тадбирлари юқори даражада ўтказилса, ташкилий-техникавий тадбирлар яхши адо этилса, қишлоқ хўжалиги экинларидан бир меъёрда юқори ҳосил етиштирилаверади. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда экин майдонларига сепилган бир тонна минерал ўғит олиниб юрган ўртача кўрсаткичларга қараганда буғдойдан 1,5-2 тонна ва пахтадан қарийб бир тонна кўп ҳосил олиш имконини беради.

Аҳолининг қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган талабини қондириш дала меҳнаткашларинингина эмас, балки колхоз ва совхозларга зарур ишлаб чиқариш воситалари етказиб берувчи саноат ходимларининг ҳам шарафли вазифасидир. Партия қишлоқ хўжалигини химиялаштириш мақсадида химия саноатини зўр бериб ривожлантириш тадбирларини кўрмоқда. Кейинги йилларда Коммунистик партия ва Совет ҳокимиятининг катта ёрдами натижасида республикамизда минерал ўғитлар ишлаб чиқариш кўпайди. Шу йўл билан пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш мумкин бўлмоқда.

Қишлоқ хўжалиги экинларидан юқори ҳосил етиштириш йўлидан дадил бораётган эканмиз, бу минерал ўғитлар ва ўсимликларни зараркунандалардан асрашда қўлланиладиган химикатлар ишлаб чиқаришни кенгайтиришни тақозо этиши ўз-ўзидан равшан. Бунинг учун химия корхоналарининг мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилаш билан бирга, янги химия саноати объектлари қурилишини тезлаштириш ҳам зарур.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори билан Олмалиқ шаҳрида улкан химия заводи қурилиши бошлаб юборилган эди. Бу корхона йилига юзлаб тонна юқори сифатли концентратлашган ўғитлар ишлаб чиқаради. Корхона шу йил охиригача фойдаланишга топширилиши керак. Олмалиқ заводи минерал ўғитлар ишлаб чиқариш ҳажми бўйича Ўрта Осиёда энг йирик химия саноати корхонаси бўлиб қолади.

Олмалиқ химия заводи далаларнинг энг юқори сифатли аммофос ўғитларга бўлган талабини қондириши зарур. Маълумки, аммофос мураккаб ўғит бўлиб, таркибида 46 процентгача фосфор ва 11 процентгача азоти бор. Бу серҳосият ўғитнинг ҳар тоннаси аммонийлашган суперфосфатнинг 3,5 тоннаси ўрнини босади. Ҳозирги вақтда ғўза парваришида аммонийлашган суперфосфат кенг қўлланиб турган экан, янги завод ишга тушиши билан минерал ўғитлар ташиш учун сарфланадиган харажатларни 3,5 баравар қисқартиради.

Янги заводнинг катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга эканлигини эътиборга олиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Олмалиқ химия заводи қурилишини тезлаштириш ҳақида махсус қарор қабул қилдилар. Қарорда бу муҳим вазифанинг муваффақиятли амалга оширилишини таъминлайдиган муҳим тадбирлар белгиланди. Корхонанинг аҳамияти ва унинг жуда қисқа муддатда—бир йилда қуриб битказилиши партия ҳамда хўжалик ташкилотларидан катта масъулият билан ишлашни талаб қилади. Олмалиқ химия заводи қурилиши умумхалқ қурилиши деб эълон қилинди.

Бўлажак химия корхонасини барпо этиш ҳақиқатан ҳам умумхалқ қурилишига айланиб кетганлигини бинокорлик ишлари авж олдириб юборилган кўпгина объектларда бўлган киши яққол тасаввур этади. Бу ерда ўзбеклар ва руслар, украинлар ва қозоқлар ҳамда мамлакатимизнинг бошқа халқлари вакиллари елкама-елка туриб мардона меҳнат қилмоқдалар. Олмалиқ химия заводи қурилиши эндиликда мардлар майдони бўлиб қолди. Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига мусобақа авж олдириб юборилди. Шонли сана шарафига ҳар бир бинокор оширилган мажбуриятлар қабул қилган. Мусобақада Ю. Бунякин, В. Королев, Ғ. Гимаев, В. Короленко, А. Ғозиқулов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ва бошқа коллективлар олдинда бормоқдалар.

Шу кеча-кундузда мусобақа қатнашчилари сафи яна ҳам кенгайиб боряпти. Улар доҳий юбилейи арафасида қимматбаҳо минерал ўғитнинг дастлабки тонналарини ишлаб чиқариш тадбирларини кўраётирлар. Химия заводи қурилиши Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» тресети ва унинг пудратчи ташкилотлари томонидан олиб борилмоқда.

Лекин бу азамат коллектив бир йилда завод қуриб, уни фойдаланишга топширишдан иборат синовдан ҳали ўтмаган эди. Ҳозир қурувчи ва монтажчилар олдида мана шу ишончга сазовор бўлишдан иборат масъулиятли вазифа турибди. Қурувчилар ва монтажчилар олдида турган энг муҳим вазифа шундан иборатки, ўзаро ҳамкорликни яна ҳам кучайтириш, қурилишнинг барча звеноларида ишни мувофиқ равишда марказлаштириб бориш керак. Бунга эришишда қурилиш штаби муҳим роль ўйнайди. Ишдаги барча масалаларни ўз вақтида ҳал этиш, қурилиш ва монтаж ишлари комплексини материаллар, ускуналар ва зарур лойиҳа ҳужжатлари билан мунтазам таъминлаб туриш керак бўлади. Қурилиш объектларида уч сменали ишни ташкил қилишга тўла ўтмасдан туриб, бу катта ҳажмдаги ишни эплаш қийин. Қурилиш штаби монтажчиларга иш шароити яратиб бериш мақсадида графикларнинг бажарилишини назорат қилиб бориши зарур. Бу, муваффақият гарови бўлиб хизмат қилади.

Ишни тўкис ташкил қилишга имкон берадиган планлаштириш усулига амал қилиш, қурилиш механизмларидан самарали фойдаланишга эришиш корхонанинг белгиланган муддатларда фойдаланишга топширилишини таъминлайди. Илғор тажрибаларни оммалаштириш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш усулларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш, қурилиш фани ва техникаси ютуқларидан фойдаланиш ҳам муҳимдир. Завод дирекцияси, трест ва пудратчи ташкилотларнинг раҳбарлари, қурилиш штаби материаллар ҳамда ускуналар етказиб берувчи корхона, ташкилотлар билан шундай алоқа ўрнатишлари кераки, бу, қурилишда ишнинг бир меъёрда боришини таъминлайдиган бўлсин.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги бу қурилишни инженер-техник ходимлар ва машина-механизмлар билан таъминлашга биринчи даражали иш деб қараши мутлақо зарур. Чунки қурилишнинг белгиланган муддатларда тугалланиши малакали кадрларга боғлиқ. Партия ташкилотлари қурувчиларга баракали меҳнат қилишлари ва яхши дам олишлари учун шароит яратиб беришда ғамхўр бўлсинлар.

Н. МАСЛЕННИКОВ,
Тошкент область партия комитети қурилиш бўлимининг мудири.

ИШОНЧНИ ОҚЛАЙМИЗ

Бизнинг меҳнатсевар коллективимизга яна бир улкан ва масъулиятли вазифа топширилди. Олмалиқ химия заводи қурилишида катта бир синовдан ўтамиз. Коллективимиз аъзолари буни жуда яхши англаган ҳолда астойдил ишга киришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети завод қурилишини тезлаштириш ҳақида қарор чиқарганидан кейин кўпгина участкаларда ишни уч сменада ташкил қилдик. Бригадалараро социалистик мусобақа кучайтириб юборилди. Натижада асосий корпусларда темир-бетон ишлари поёнига етай деб қолди. Монтажчилар объектларда монтажлаш ишларини тобора тезлаштираётирлар.

Лекин корхона қурилишида ҳамма ишлар сип-силлиқ кетаётган экан деган хулосага келиш учун сал вақт эртароқ. Чунки, ҳали ишимизда жиддий камчиликлар мавжуд. Шу йил охирида корхона дастлабки маҳсулот ишлаб чиқара бошлаши зарур. Вақт эса ўтиб бормоқда. Қурувчилар билан монтажчилар ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатмасдан туриб, объектларни ўз вақтида тиклаб бўлмайди. Уч сменали иш ўрнига икки сменада ишлаётган участкалар ҳам оз эмас. Бинокорлик материалларини етказиб беришда ҳам узилиш рўй бермоқда.

Буларнинг ҳаммаси қурилиш ишларини тезлаштиришга тўғаноқ бўлмоқда. Биз ана шу камчиликларни бартараф қилиш имконини берадиган тадбирларни тезлик билан амалга оширишга киришдик. Ҳозирнинг ўзидаёқ унинг яхши натижалари кўриниб қолди. Республикамизнинг турли томонларидан қурувчи кадрлар етиб келмоқда. Улар ҳам ишнинг тезлашишига ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Бизнинг коллективимиз Олмалиқ шаҳрини тиклашда ва бу ерда катта-катта иморатлар, улкан корхоналар барпо қилишда чиниққан. Улкан химия корхонасини қисқа вақтда қуриб тамомлаш вазифасини ҳам муваффақият билан бажарамиз. Қурувчилар ва монтажчилар коллективлари бутун куч ва имкониятларини ишга солиб, Олмалиқ химия заводини белгиланган муддатда ишга тушириш билан юксак ишончни оқлаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

В. КИМ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Алмаликсвенецстрой» трестининг бош инженери.

ҲАМКОРМИЗ

Пахтачиликда азот ва фосфорли минерал ўғитлардан кенг фойдаланилмоқда. Фосфор табиатда фосфорит ёки апатит маъданлари ичида фтор апатит каби минерал ҳолида учрайди. Табиатда бу шаклда учрайдиган фосфорлар кимёвий ишлов берилмасдан экинларга сепилса у ўсимликка сингмайди. Шунинг учун ҳам улар ҳар хил кимёвий йўллар билан ишланади. Масалан, фосфоритни ёки апатитни юқори температура (1500 даража иссиқликда) таъсирида фосфор моддасини парчалаб ажратиб олинади. Чиққан фосфор ҳаводаги кислород билан қўшилиб ёндирилганда фосфор ангидрид ҳосил бўлади. Унинг сув билан қўшилиши натижасида фосфор кислотаси олинади.

Фосфор кислотаси асосида турли юқори концентрацияли ва мураккаб қаттиқ ҳамда суюқ ўғитлар ишлаб чиқарилади. Қўшалоқ суперфосфат, аммофос каби ўғитлар ана шу йўл билан олинади. Бу усул жуда истиқболли бўлса ҳам, уни амалга оширишда катта қийинчиликлар бор. Булардан энг асосийлари кўп электр энергия сарфланиши, ташландиқ сифатидаги шлак кўп ҳосил бўлишидир. Қанчадан-қанча шлак ҳосил бўладики, ишлаб чиқариш шароитида бундай шлакни қаерга олиб бориб ташлаш катта муаммо ҳисобланади. Бизнинг химия институтимиз ана шу масалани ҳал қилиш борасида катта тадбирлар кўрмоқда.

Шу усулни арзонлаштириш ва ихчамлаштириш мақсадида фосфоритдан биринчидан фосфор олинса, иккинчи томондан ташландиқ ҳолидаги шлакдан цемент ёки волостанит ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконияти вужудга келтирилди. Энди шубҳа туғдираётган ҳалиги усулдан тўла фойдаланиш учун асослар етарли бўлиб қолди. Келгусида шу йўл билан минерал ўғитлар ишлаб чиқариш равнақ топади.

Фосфоритларни кимёвий усулда ишлаш йўлларидан бири уни сульфат кислотаси билан парчалашдир. Фосфорит ёки апатитни сульфат кислотаси ёрдамида парчалаш натижасида суперфосфат олинади. Бу йўсинда фосфоритдаги фтор апатити минерали парчаланиб, сувда яхши эрийдиган фосфор кислотаси ва фосфор кислотасининг кальций билан бирламчи тузи ҳосил бўлади. Лекин сульфат кислотасининг асосий қисми ўғитнинг ичида бефойда гипс моддасига айланиб, балластни вужудга келтиради.

Ҳар икки йўл билан олинган фосфор кислотаси асосида аммофос мураккаб ўғити ишлаб чиқариш мумкин. Лекин экстракция йўли билан олинган фосфор кислотаси концентрацияси паст бўлгани сабабли ундан қуруқ аммофос олиш учун кўпроқ иссиқлик энергияси сарф қилишга тўғри келади. Аммофос олиш учун фосфор кислотасини аммониак билан қўшилади. Фосфор кислотасидаги уч атом водороддан бири аммониак билан қўшилса, бирламчи аммоний фосфат ҳосил бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми қишлоқ хўжалигини химиялаштириш соҳасида янги истиқбол режаларини белгилаб берди. Ўзбекистонда минерал ўғит ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш мақсадида Олмалиқ аммофос заводи қурилишини тезлаштириш зарур бўлиб қолди. Самарқанд, Чоржўй, Қўқон, Жамбул суперфосфат заводларида ишлаб чиқарилган сульфат кислоталарнинг хом ашёси узоқ РСФСР районларидан ташиб келтирилса, Олмалиқда олинадиган сульфат кислотаси рангли маъданлар ишлаб чиқариш натижасида ҳосил бўладиган ташландиқ газлар асосида олинади. Шунинг учун Олмалиқда олинадиган сульфат кислотаси анча арзонга тушади. Арзон сульфат кислотаси асосида минерал ўғит ишлаб чиқаришни ривожлантириш иқтисодий жиҳатдан катта афзалликларга эга.

Бизнинг коллективимиз фосфорит асосида ишлайдиган мураккаб технологиянинг ихчам, арзон, сифатли схемасини яратишда янги қурилаётган завод коллективига ҳамкорлик қилади. Корхонада аммофос ишлаб чиқаришни йўл қўйиш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишда фаол иштирок этамиз. Ўрта Осиё химия саноатининг улкан корхонаси бўлиб қолажак Олмалиқ заводининг тўла қувват билан ишга тушиши бизнинг коллективимиз етуклигига ҳам бир кўрик бўлажак.

М. НАБИЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институтининг бўлим мудири, техника фанлари доктори, академик.

Қиш изғирини ва бўралаб ёғаётган қор ҳам бинокорларга писанд эмас. Улар бутун куч ва ғайратларини ишга солиб Олмалиқ химия заводи қурилишини тезлаштириш тадбирларини кўрмоқдалар. Корхонани барвақт қуриб тамомлаш учун бошланган мусобақа пешқадамлари сафи тобора кенгайиб боряпти. Суратда: смена топшириқларини ҳамиша орттириб бажаришга эришаётган экскаваторчи Иван Соколов.

А. Тўраев фотолари.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

ДАҚИҚАЛАР ҲИСОБДА

Қуёш булутлар орасидан сўнгги бор мўралаб, қорли тоғлар ортига яширинди. Киши этини чимчиб олувчи совуқ шабада эса бошлади. Қиш оқшомининг кулранг пардаси борлиқни қоплади. Қордан қалпоқ кийган симёғочларда Ильич чироқлари порлади. У ер-бу ерда терак бўйи қад ростлаган темир-бетон устунларда ҳамон яшиндек учқун чақнайди.

24 метрли тайёр маҳсулотлар омборининг энг баланд корпусида чарсиллаётган яшил чироқлар киши диққатини тортади. Бу ерда Олмалиқ «Сталмонтаж» бошқармасининг пўлат иродали серғайрат монтажчилари ишлаяпти. Бункер тўсинларини монтаждан чиқаришяпти. Улар бу ишни муддатидан уч кун илгари тугаллаб, гежалган вақт ҳисобига бино устига ёпилган плиталарни монтажлашни дилга тугишган.

Корпусда чақин бир зум тўхтади. Нурилла ака юзидан қалқонни юқори кўтариб, совуқдан увишган қўлларини нафаси билан кух-кухлаб иситди. Фосфоритлар омбори тикланаётган томонга бир қараб олдида, яна қалқонни юзига тортди. Нурилла ака Норинбоев бошлиқ кечки смена монтажчилари фосфоритлар омборида тунда ишлаётган пайвандчилар коллективини янги йилнинг илк ойи планини муддатидан олдин бажариш юзасидан ўзаро мусобақага чақирган. Нурилла ака бошлиқ коллектив қўлга киритаётган кўрсаткичлар чакки бўлмаяпти. Ойнинг биринчи ўн кунлигида мусобақадошларидан анча ўзиб кетди. Коммунистик меҳнат зарбдори В. Сон, П. Тонготаров, Е. Серова каби монтажчи ва бўёқчилар смена топшириқларини муттасил 140-160 процент уддалаб, коллектив ҳурматига сазовор бўлишди.

— Бу, тундаги яшил чироқчиларимиз ишимизга кут-барака киритишяпти. Уларнинг шижоати туфайли тундаги энг қимматли дақиқаларни бекорга ўтказмаяпмиз, — дейди участка бошлиғи ўртоқ Владимир Харин.

ЕТТИ ЎЛЧАБ БИР КЕСУВЧИЛАР

Қадимдан «Етти ўлчаб бир кес» деган мақол бор. Унинг боиси шуки, иш қанча пухталик билан бажарилса, унинг натижаси ҳам шунча яхши бўлади. Зиммасига энг масъулиятли — заводнинг бош корпуси ҳисобланган гигант экстракция цехини бунёд этиш вазифаси юкланган учинчи қурилиш бошқармасига қарашли Рубен Габриэлян бошлиқ қурилиш участкаси бинокорлари ана шу ҳикматли мақолга амал қилиб иш тутаётирлар.

Цехга қўйилган пойдевор мустаҳкам ва сифатлилиги билан ажралиб турибди. Коллектив қурувчилари беш ярим миллион сўмлидан ошиқ иш бажаришлари керак. Ҳозир бунинг қарийб бешдан уч қисми амалга оширилди. Улкан цехнинг бир неча бўлимлари монтажлашга ҳозирлаб қўйилди.

— Биз Ўрта Осиёда фосфорли ўғитлар ишлаб чиқарувчи бу гигант корхонанинг юрагини барпо этаяпмиз! — дейди ифтихор билан прораб Алексей Пак. — Шунинг учун ҳам заводга Қоратоғдан келтирилган асосий хом ашё — ф о с ф о р и т биз қураётган цехда олтингугурт кислотаси билан қайта ишланади. Бу, ярим тайёр маҳсулот деган сўз.

ЯНГИЧА ҒАЙРАТ БИЛАН

Вақт бетўхтов ўтиб боряпти. Шу йилнинг тўртинчи кварталидан завод қишлоқ хўжалиги учун йилига бир неча минг тонна сифатли фосфор ўғитлари ишлаб чиқара бошлаши керак.

Бўлажак корхона қурилишининг барча участкаларида иш суръати қизғин. Экстракция, аммофос цехлари, фосфорит ва тайёр маҳсулотлар, металл ускуналар омборлари, иссиқлик материаллари эстакадаси, компрессор ҳамда завод подстанцияси бинолари кўкка бўй чўзиб бораётир. Умумхалқ қурилиши деб эълон қилинган бу объектда бинокорлар тун-у кун тиним билмай мардона меҳнат қилаётирлар.

Деярли барча қурилиш бригадаларида иш уч сменада ташкил этилди. Республикамизнинг турли бурчакларидан комсомол йўлланмаси билан келаётган қалби олов йигит-қизлар кўпаймоқда.

Лекин, ҳамон бинокорларимиз қурилиш материаллари етказиб берувчи корхона ва ташкилотларнинг фаол ёрдам кўрсатмаётганликларидан ранжимоқдалар. Металл конструкциялар ва темир-бетон буюмлар танқислиги ҳануз сезилиб турибди. Олмалиқ ва Оҳангарондаги темир-бетон буюмлари, Тўйтепадаги металл конструкциялари заводлари ҳали ҳам мўлжалдаги маҳсулотни вақтида етказиб беришмаётир.

Тўйтепа металл конструкциялар заводи 1969 йилнинг биринчи ярмигача 10 минг тонна комплект металл конструкцияларини етказиб бериши керак. Қурувчилар йилнинг учинчи кварталидаёқ барча монтаж ишларини поёнига етказишлари лозим. Монтажчилар бригадасининг бошлиғи В. Короленконинг айтишича, тўсинларни монтажлаш ва уларни жой-жойига ўрнатиш учун Н-3, Н-6 маркали бункер тўсинларини ўз вақтида етказиб беришда тўйтепаликлар ҳаяллаб қолмоқдалар.

Шунингдек, 1700 минг сўмлик ер ости коммуникацияси, заводни газ билан таъминлаш учун керак бўлган қурилмалар, алоқа ва сигнализация тармоқлари, аммиак омбори, ишлаб чиқариш сувларини ташқарига узатиш насослари, муҳим ички объектлар қурилишининг лойиҳа-смета ҳужжатлари ҳанузгача тахт қилиб берилмаяпти.

Республикамиз мамлакатнинг асосий пахта етиштириб берувчи базасидир. Шуни ҳам айтиш кераки, кейинги йилларда қишлоқ хўжалигини химиялаштириш, минерал ўғитлардан тобора кўп фойдаланиш туфайли ўзбек халқининг миллий ифтихори бўлган пахта етиштириш кўпайиб, ҳосилдорлик йил сайин ошиб бормоқда. Кўриниб турибдики, Олмалиқ химия заводи қурилишини янада жадаллаштиришга ғов бўлаётган камчиликларни тезда бартараф этишни ҳаётнинг ўзи тақозо қилмоқда.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ СОВХОЗЛАРНИНГ ИШИНИ ЯХШИЛАШ ВА РЕНТАБЕЛЛИГИНИ ОШИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

— Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг заявкасига биноан 1969 йилда тракторлар, комбайнлар, пахта териш машиналари ва бошқа машиналар ҳамда агрегатларни ремонт қилиш;

— ремонтнинг сифатини яхшилаш ва техниканинг ремонтда туриш муддатини қисқартириш, совхозлар билан тузилган шартномалар ва белгиланган техника шартларига қатъий амал қилишни таъминлаш.

Қишлоқ хўжалик министрлиги шартномаларда белгиланган техника шартлари ва муддатларга биноан «Узсельхозтехника» бирлашмаси корхоналарига ремонт фондини ўз вақтида ва бир меъёрда етказиб беришни таъминлаши зарур;

— бундан кейин ҳар йили совхозлар техникасини ремонт қилишнинг аниқ планларини белгилаб бориш, партия XXIII съездининг қишлоқ хўжалик техникаси ремонтининг мураккаб турларини қоида тариқасида «Сельхозтехника» корхоналарида амалга ошириш ҳақидаги кўрсатмаларининг сўзсиз равишда бажарилишини таъминлаш;

— совхозларга яхшироқ хизмат кўрсатишни ҳисобга олиб, қўшимча айирбошлаш пунктлари вужудга келтириш ва ана шу пунктларни ҳамда ремонт корхоналарини тўла комплектли тракторлар, уларнинг, шунингдек, мураккаб қишлоқ хўжалик машиналарининг узеллари ва агрегатлари айирбошлаш фонди билан белгиланган норматив бўйича таъминлаш. Ремонтга олиб келинган машина ва агрегатлар ўрнига айирбошлаш фондидаги машиналар ва агрегатларни совхозларга муттасил бериб бориш;

— совхозларга қарашли барча мураккаб техника капитал ремонти эҳтиёжларини ҳисобга олиб, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ремонт базасини кенгайтиришни ва унинг қувватини оширишни планда назарда тутиш.

8. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ва «Узглавводстрой» зиммасига совхозларга қарашли қуввати 100 от кучидан зиёд бўлган ер қазиш техникаси ва чўмичининг сиғими 0,25 кубометрдан катта бўлган экскаваторларни ўз ремонт корхоналарида ремонт қилишни таъминлаш юзасидан қўшимча чоралар кўриш мажбурияти юклатилсин.

9. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг маҳаллий органларидан ҳамда совхозларнинг директорларидан техникадан фойдаланишни кескин яхшилаш, уни яхши сақлаганлик учун механизаторларни белгиланган тартибда рағбатлантириш, ҳамма жойда машина-трактор паркига ихтисослаштирилган усталар-созловчилар звеноси техника хизмати кўрсатишининг амалда синалган усулини жорий этиш, планда ремонт-техника базаси қурилишини, машиналарни сақлаш учун саройлар ва айвонлар қуришни кўпайтиришни назарда тутиш, қишлоқ хўжалик техникасини ҳисобдан ўчиришда давлат тартиби ўрнатиш талаб этилсин.

10. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига ғаллачилик совхозларидан бошқа совхозларга, биринчи навбатда концентрат озуқаларига эга бўлмаган ихтисослаштирилган чорвачилик совхозларига ошиқча емларни ҳақиқий таннархи бўйича, бироқ, совхозлар қайси областга қарашлигидан қатъи назар, давлат реализация нархидан юқори бўлмаган баҳода олиб беришига рухсат этилсин.

11. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Моддий-техника таъминоти бош бошқармаси, республика Госплани, «Узсельхозтехника» бирлашмаси зиммасига Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг бинолар ва иншоотларни капитал ҳамда жорий ремонт қилиш, шунингдек, марказлашган молия манбаълари ҳисобига хўжалик йўли билан амалга ошириладиган объектлар қурилиши учун совхозларни қурилиш материаллари билан таъминлашни тартибга келтиришга қаратилган таклифларини бир ойлик муддат ичида қараб чиқиш мажбурияти юклатилсин.

12. Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш давлат комитети зиммасига областларнинг партия, совет ташкилотлари билан биргаликда қишлоқ хўжалик маҳсулотларни қайта ишлайдиган, қурилиш материаллари тайёрлайдиган ёрдамчи корхоналар ташкил этиш, айрим совхозларнинг территорияларига паррандачилик фабрикаларини жойлаштириш ҳисобига ортиқча ишчи кучига эга бўлган хўжаликлардаги меҳнатга яроқли барча аҳолининг иш билан тўла банд бўлишини таъминлаш мақсадида совхозлардаги ишчи кучдан тўғри фойдаланиш масалаларини қараб чиқиш, ишчи кучи билан кам таъминланган совхозлар бўйича уларга ишчиларни марказлаштирилган тартибда юборишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш, кўчириб келтирилганларни жойлаштириш учун биринчи навбатда уй-жой ва бошқа маданий-маиший объектлар қурилишини назарда тутиш мажбурияти юклатилсин.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети совхозларга комсомол йўлланмалари билан ёшларни юбориш соҳасида ёрдам кўрсатиши зарур.

13. Ўзбекистон ССР Госпланига, Қишлоқ хўжалик министрлигига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Профессионал-техника таълими давлат комитетига оммавий касбдаги механизатор кадрларга энг кўп эҳтиёж сезаётган совхозлар жойлашган районларда янги қишлоқ профессионал техника билим юртлари қуриш ҳақидаги масалани қўшимча равишда қараб чиқиш ва йиллик планларда қишлоқ хўжалиги тармоғи бўйича ана шу билим юртлари қурилишининг талаб қилинган миқёсини назарда тутиш топширилсин.

Қишлоқ хўжалик министрлигига илғор совхозлар негизида оммавий касбдаги механизатор кадрлар ва совхозларнинг раҳбар кадрлари малакасини ошириш бўйича ўқув комбинатлари ташкил этиш, ҳукумат ҳал қилиши талаб этиладиган масалалар бўйича Ўзбекистон ССР Министрлар Советига таклифлар киритиш топширилсин.

14. Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига хўжаликларнинг хўжалик-молия фаолияти устидан назоратни кучайтириш, уларда иқтисодий ишнинг даражасини кўтариш, ички хўжалик ҳисобини деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча ишлаб чиқариш бўлинмаларига кенг жорий этиш, тармоқларнинг рентабеллигига, сарфланган капитал маблағларнинг юксак самара беришига эришиш, кадрларнинг иқтисодий ўқишини ташкил этиш, ҳар бир совхозда иқтисодий советлар ва бўлимлар, бригадалар ва фермаларда иқтисодий анализ бюролари ташкил этиш мажбурияти юклатилсин.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, СоюзНИХИ, САНИИРИ, САИМЭ, Экономика институти ва республиканинг бошқа қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот институтларига фан эришган муваффақиятлар ва илғор тажрибани жорий этишда, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этишда совхозларга кўпроқ ёрдам бериш ҳамда шу асосда совхозлар қишлоқ хўжалик техникасидан, минерал ўғитлардан, сувдан ва бошқа моддий-техника воситаларидан самаралироқ фойдаланишларига, меҳнат унумдорлигини муттасил оширишларига, маҳсулот таннархини камайтиришларига эришиш топширилсин.

15. Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда Қишлоқ хўжалик министрлиги зиммасига 1970 йилнинг охиригача совхозларни электрлаштиришни асосан туғаллаш, совхозларни давлат энергия системасига улаш ишларини туғаллаш муддатлари ҳақида бир ойлик фурсат ичида Министрлар Советига таклифлар киритиш мажбурияти юклатилсин.

16. Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги зиммасига 1969—1970 йилларда совхозларнинг марказий усадьбаларида аҳолига камида 4-5 хил хизмат кўрсатиш бўйича маиший хизмат кўрсатиш устахоналари ва совхозларнинг бўлимларида совхозлар томонидан ажратиладиган биноларда комплекс қабул пунктлари ташкил этиш, шунингдек, 1969—1971 йилларда зарур бўлган жойларда совхозларда ҳар бири 45 ишчи жойига эга бўлган маиший хизмат кўрсатиш бўйича типовой комбинатлар қуриш мажбурияти юклатилсин.

Госпланга, Қишлоқ хўжалик министрлигига ва Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигига 1970 йилдан бошлаб ана шу комбинатларни қуриш учун зарур капитал маблағлар ажратишни назарда тутиш, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига эса уларни қуришни таъминлаш топширилсин.

17. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига ва «Ўзбекбирлашув» правлениесига совхозларнинг марказий усадьбаларида ва бўлимларнинг посёлкаларида магазинлар ва лареклар қурилишини таъминлаш, аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш ва бунда узоқдаги аҳоли яшайдиган пунктларга ва яйловларга бориб савдо қилишни ташкил этишга алоҳида эътибор бериш топширилсин. Якка тартибда уйлар қуриш ва уларни ремонт қилиш учун совхозларнинг аҳолисига қурилиш материаллари ҳамда электр товарлари сотиш анча кўпайтирилсин.

18. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари зиммасига ажратилган капитал маблағлар доирасида совхозларда биринчи навбатда касалхоналар, медицина пунктлари, амбулаториялар, кутубхоналар ва мактаблар қурилишини таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

19. Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги зиммасига совхозларнинг аҳолисига почта, телеграф, телефон алоқаси хизмати кўрсатишни яхшилаш, радиотармоқларини кенгайтириш юзасидан қўшимча чоралар кўриш мажбурияти юклатилсин.

20. 1969—1970 йиллар учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли совхозларда фойдаланишга топшириладиган уй-жой бинолари, асосий маданий-маиший объектлар ва соғлиқни сақлаш объектлари қурилиши кўлами белгилансин, шу жумладан: 426 минг квадрат метр уй-жой майдони, 6,3 минг ўринли бўлган мактабгача болалар муассасалари, 8,2 минг ўринли клублар, 1,3 минг ўринли касалхоналар ва бошқа бир қатор объектлар фойдаланишга топширилсин.

21. Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитетига Узсовпроф билан биргаликда совхозларга клублар ва кутубхоналар ишини яхшилашда, районлар марказидан узоқда ва марказий усадьбаларда яшовчи аҳолига хизмат кўрсатишни ташкил этишда автоклублар, кўчма кинолар, кўчма кутубхоналар билан амалий ёрдам кўрсатиш топширилсин.

22. Совхозлар қурилишида тартиб ўрнатиш ва ишларни асосан пудрат усули билан бажариш учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига совхозлар қурилишида банд бўлган кўчма механизациялашган колонналар ишини яхшилаш, уларни табель даражасигача жиҳозлаш ва бошқа ишларга жалб қилишни тақиқлашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилсин. Кўрилган чоралар ҳақида министрлик 1969 йилнинг 1 июлигача Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига ахборот бериши зарур.

23. Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район партия комитетлари зиммасига совхозларнинг директорларини танлаш ва тарбиялаш ишларини яхшилаш, бу ишга энг яхши, энг малакали, қобилиятли ва ғайратли ходимларни кўтаришни таъминлаш, совхоз ишлаб чиқариши асосий участкаларининг раҳбарларини синчиклаб танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни таъминлаш мажбурияти юклатилсин. Область ва район партия комитетлари зиммасига совхозларда ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар савиясини ошириш, совхозлар бошланғич партия ташкилотлари маъмуриятининг хўжалик фаолияти устидан Уставда белгиланган назоратни амалга ошириш соҳасидаги ишини кучайтириш, касаба союзлари ва комсомолнинг совхозлар ишлаб чиқаришини юксалтириш учун хўжаликлар коллективларининг социалистик мусобақасини ташкил қилиш соҳасидаги ишларини активлаштириш мажбурияти юклатилсин.

24. Республика газеталарининг редакциялари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радио эшиттириш ва телевидение давлат комитети зиммасига совхоз ишлаб чиқариши масалаларини газета саҳифаларида ва радио ҳамда телевидение эшиттиришларида кенг ёритиш мажбурияти юклатилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишонч билдириб айтадиларки, совхозларнинг, Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларининг раҳбарлари ва мутахассислари, ишчилари ва хизматчилари, область ва район партия комитетлари, совет ва касаба союз ташкилотлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, совхоз ишлаб чиқаришини юксалтириш учун қўлларидан келган барча чораларни кўрадилар, барча совхозлар рентабелли, намунали социалистик корхоналар бўлиб қолишига эришадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. КУРАКОЛОВНИ «СУВГА ЧЎКАЁТГАНЛАРНИ ҚУТҚАРГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёш болани қутқазиш вақтида кўрсатган мардлиги, жасорати ва фидокорлиги учун Тошкент шаҳридаги 97-мактаб ўқувчиси Виктор Кураколов СССР Олий Совети Президиуми номидан «Сувга чўкаётганларни қутқазганлик учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари
А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1969 йил, 31 январь.
Тошкент шаҳри.

Шаҳрисабз районидаги Ленин номли колхоз территориясида жойлашган Гагарин номли ўрта мактаб директори Ж. Эсонов яқинда бир гуруҳ ўзбекистонлик пропагандистлар билан бирга В. И. Ленин яшаган жойларга бориб қайтди. Ҳозир у ўз таассуротларини колхозчиларга, қишлоқ зиёлиларига мароқ билан ҳикоя қилиб бермоқда. Мана бугун ҳам шундай. Бир пиёла чой устида ҳамқишлоқлари У. Турдиев (ўнгда), Ғ. Гадоев (ўртада) ўртоқларга В. И. Лениннинг номи билан боғлиқ жойлар ҳақида ҳикоя қилиб беряпти. А. Тўраев фотоси.

Қисқа сатрлар

СИРДАРЁ. Яқинда область музикали драма театрининг ижодий коллективи Ильич райони пахтакорлари ҳузурида меҳмон бўлишди. Миришкор деҳқонлар санъаткорлар ижросидаги «Лайли ва Мажнун» музикали драмани мириқиб томоша қилишди.

К. ШОДИҚУЛОВ.

АНДИЖОН. Ленин районидаги Куйбишев номли колхозда ташкил қилинган агротехника курсида 65 киши билим олмоқда.

Ҳ. БЎТАЕВ.

ТОШКЕНТ. Черданцева кўчасида қурилаётган 25 ва 80 квартирали икки бино фойдаланишга топширилди. Шунингдек Высоковольт массивида ҳам 23 квартирали бино қуриб битказилди.

С. ҲАСАНОВ.

ПОЙТУҒ қишлоғида маҳаллий саноат корхонаси ишга туширилди. Ҳозирча новвот ва ҳолва ишлаб чиқарилмоқда. Корхона ҳар ойда 13 тоннадан зиёд ширинликларни савдо тармоқларига етказиб бераётир.

Х. ЖЎРАЕВ.
Избоскан райони.

Янгиликлар, ХУШХАБАРЛАР

◆ «Моссельмаш» заводини реконструкция қилишда қатнашган Ильич номли тажриба-механика заводининг ва давлат машинасозлик лойиҳалаш конструкторлик-техника бюросининг бир группа мутахассислари Тошкентга қайтиб келдилар. Тошкентликлар ана шу катта ишга салмоқли ҳисса қўшдилар, натижада корхона трактор машинасозлиги учун редукторлар ишлаб чиқаришни бир неча баравар кўпайтирди.

Узбекистонлик мутахассислар москваликлар учун янги машина-ускуналар ва технология мосламаларининг бир қисмини тайёрлаб бердилар, цехлардан бирининг корпусини лойиҳалаштирдилар, бешта серунум станокни монтаж қилиб, ишга туширдилар.

◆ Самарқанд область партия комитети мажлислар зали фойесидаги энг катта стендга Булунғур районидаги Жданов номли колхоз иқтисодий фаолиятининг турли томонларини тасвирловчи диаграммалар, жадваллар ва плакатлар қўйилди. Булар колхоз клубидан ва дала шийпонларидан «кўчириб келтирилди». Хўжалик юритишнинг янги усулларини пропаганда қилувчи ана шу кўргазмали қўлланмалар Самарқанд, Сурхондарё ва Қашқадарё областларидаги пахтакор колхозлар партия ташкилотлари секретарларининг республика семинари қатнашчиларига кўрсатилди.

Семинар машғулотларида Хатирчи районидаги «Москва» колхози, Каттақўрғон районидаги «Ленинизм» колхози ва бошқа хўжаликлар партия комитетларининг тажрибаси тўғрисида гапириб берилди.

◆ Қаршида ёш авиаторлар клуби очилди. Йигит ва қизлардан 70 киши клубга доимий равишда қатнай бошлади. Клуб аъзолари авиамоделчилик, парашютчилик, аэродинамикани, двигателларни ўрганмоқдалар.

109 ЁШЛИ ОНАНИНГ КЎЗ ОПЕРАЦИЯСИ

Пойтахтнинг Алиева кўчасида истиқомат қилувчи 109 ёшли Ойимхон Қурбонованинг бир кўзи кутилмаганда хиралашиб, кўрмай қолди. Наҳотки шу ёшга кириб кўрмасдан қолсам, деб ўйларди нуроний она. Ойимхоннинг кўзи шошилинч равишда операция қилинди. Ҳозир табаррук бибининг кўзлари ҳамма нарсани равшан кўрмоқда. Асрдан зиёд умр кўрган Ойимхон Қурбонова қўли гул врачларимиздан жуда миннатдор.

А. МАННОПОВ,
А. ФОЗИЛОВ.

ЙИЛЛАР ВА ОДАМЛАР

НИҲОЛЛАР ШАЙДОСИ

Икром отанинг рўзғори бут, еяр-ичардан камчилиги йўқ. Фарзандларининг топар-тутар жойида. Ҳаммаси олий маълумотли. Ўғли Ислом — қурувчи-инженер, Бароат — масъул ходима, Сайёра — ўқитувчи. Ўн бешдан ортиқ невараю, йигирмадан зиёд чевараси бор. Отанинг ўзи эса республика аҳамиятига молик шахсий пенсионер. Халқимиз бундай кишиларни пири-бадавлат дейди. Энди у бемалол қарилик гаштини сурса бўлади. Бироқ, отага бу ҳақда оғиз очсангиз:

— Меҳнатнинг нони ширин бўлади, ўғлим, — дейди-да, — ҳавас билан боғига қараб қўяди. Ҳовли атрофи-ю, жар ёқасини безаб турган дов-дарахтларни кўриб, бу тиниб-тинчимас отага қойил қоласиз. Завқингиз ошиб боғ айланасиз...

Ота Тошкентнинг Янгиер кўчасидаги 43-уйни қуриб, бу ерга кўчиб келганида атрофдаги майда-чуйда дарахтлар бармоқ билан санарли эди. У калаванинг учини йўқотиб қўйган кишидай гоҳ уйга кирар, гоҳ ҳовлига қайтиб чиқарди. Кейин Калковуз бўйида узоқ ўтирадиган, хаёл сурадиган бўлиб қолди. Икром отанинг бу янги «одати»ни кўриб уйидагилар ҳам, қўни-қўшнилар ҳам ҳайрон. Бироқ, Калковуз ариғига «ПГ» насоси ўрнатиб тепаликка сув чиқарганда улар хайратдан ёқа ушлаб қолишди. Ота бўлса бир гапириб ўн куларди. Чунки моторнинг гуруллаши ҳам, қақраган ернинг сувни ташналик билан шимиши ҳам унга алоҳида завқ-шавқ бағишларди.

Орадан бир неча йил ўтди. Ота «қўриқ» оча бошлаганда «бу ерда гиёҳ ҳам битмайдику, чол тушмагурнинг меҳнати зое кетадиган бўлди-да» деганлар ҳам кейинчалик тан беришди. Ахир, ота ўтқазган тол ва терак қаламчалари унинг бўйидан ҳам ўсиб кетганди-да. Олча, қулупнай ва ток ниҳолларининг нишонасини ота мотор топиб берган заводга тортиқ қилди. Икром ота шу йилнинг ўзидаёқ ўн мингдан ортиқ тол қаламчасини, 200 дан зиёд олча ва 300 га яқин терак кўчатини пойтахт аҳолисига улашди: Экинглар, шаҳримиз боғ-роғларга буркансин, — дерди оғахон кўчат сўраб келган ҳар кишига.

— Агар тани соғлик бўлса, шу ерга битта шийпон қуриш ниятим бор. Унда ўтириб суҳбатлашишга не етсин. Лекин... Икром ота бир зум жим қолди... — Лекин, ўнг қўлим иш бермаяпти-да. Қани энди бу ҳам чап қўлимга ўхшаб «сўзга кирса», ишим анча осон кўчарди.

Ҳа, Икром ота шунча ишни бир қўли билан бажарган. Иккинчи қўли эса... У ўйга толди. Ўша дамларни, ёвуз тузум тагидан зил кетиб, мамлакатда ургйиқит авжига чиққан, ҳаммаёқ алғов-далғов бўлаётган кунларни эслади.

...1916 йил. Хўжанднинг ҳам тинчлиги бузилди. Кўплар қатори Икром кўчага отилди. Шаҳар ҳокими тўпланган оломонга оқ пошшонинг фармони олийини ўқирди. «Мардикор» сўзи ғазаби қайнаб турган оломон учун ярага сепилган туздай бўлди. Халқ қўзғолди. Минглаб калтаклар осмонда ўйнай бошлади, ҳокимлар гўдасига қарата тошлар ёғилди. Қаршидан отилган ўқ овози оломонни бир зумга тўхтатди, сўнгра қий-чув авжига чиқди. Атрофни ўқ овози босиб кетди. Икром билан ёнма-ён бораётган киши қора қонга беланди. У шундоққина Икромнинг кўз ўнгида, юрагини чангаллаганича жон берди. Нега, нима учун!?

Икром яна нималар бўлганини эслай олмайди. У тўполонда йиқилиб қолган экан, уйга олиб келишибди.

Тўполон бир неча кунгача давом этди. Кўпгина оилалар бокувчисиз, гўдаклар етим, аёллар бева қолди. Халқ қасоскорлари зимдан иш кўришга ўтишди. Улар кечқурунлари Жумабойнинг уйида тўпланишар, жаҳон уруши, бойларнинг ҳаддан ошаётганликлари, энди амалий ишга ўтиш пайти етганлиги тўғрисида баҳслашишарди. Бундай яширин ташкилотнинг фаол аъзоси бўлган Икром Каримов 1917 йил февраль революциясини қўлда қурол билан қарши олди. Эндиликда унинг ҳаёти революция билан узвий боғланган эди. Ниҳоят Улуғ Октябрь революцияси Хўжандда ҳам тантана қилди. Революция бўронларида чиниққан Икром Каримовни Хўжанд уезд фавқулодда комиссиясига ишга тайинлашди.

1918 йил. Дигмай қишлоғидаги унсурлар уларни ғазаб билан қаршилади.

Икром Каримовнинг оти осмонга сапчиди. От билан бирга ерга ағдарилган чекист ўнг қўлида қаттиқ оғриқ сезди. Кейин отишманинг борган сари узоқлашиб бораётганини аранг эшитди.

Шу куни чекистлар Хўжандга бойлардан тортиб олинган ғалла ортилган аравалар карвони билан қайтишди. Лекин Икром ака отини ҳам, қўлини ҳам Дигмайда қолдириб қайтди. Энди унинг ўнг қўли чалажон бўлиб қолганди. Бироқ, 277- қизил партизан ҳамиша курашнинг олдинги сафларида бўлди. Босмачилардан, Советларга қарши қўпорувчилик қилаётганлардан шафқатсиз ўч олди. Аммо душман ҳам қараб тургани йўқ. Икром аканинг қўшниси — маҳаллий бой Қориюсуф Тожибоев ана шуларнинг биринчиси эди.

Текинхўр Қориюсуф зимдан иш кўрди. 1920 йили Икром Каримовга пора олди деган айб тўнкалди. Бунинг учун у отилиши керак. Комиссия, текширишлар... Каримовнинг фаолияти унинг кимлигига яхши гувоҳ эди. Ниҳоят калаванинг учи топилди. Сўроқ пайтида Қориюсуфнинг шерикларидан бири Каримовни ўз қуролдошларининг қўли билан йўқотмоқчи бўлишганини тан олди.

Ўз қасамига содиқ Икром Каримов босмачиларнинг сўнгги тўдасини тугатгунча фаол курашди. Кейинчалик Хўжанд уезд Советида, Фарғона шаҳар революцион комитетида, Самарқанд область «Қўшчи» союзида масъул лавозимларда ишлади.

Улуғ Ватан уруши даврида қўли ногиронлиги туфайли жанг қилолмади, бироқ фронт орқасида туриб душманга зарба бериш учун ўзи бошчилик қилган хўжалик аъзоларининг кучи билан совет жангчиларига танк, отлар, кийим кечак ва мева сабзавот юбориб турди. Бунинг учун у шахсан Олий Бош Қўмондондан раҳматнома олди.

1918 йилдан КПСС аъзоси, кекса коммунист, Фахрий комсомол Икром отанинг ёши 75 га борибди-ю, ҳамон тиним билмайди. Бир қўлда бўлса ҳам бутун бир боғ яратибди. Шаҳарликларга ҳадя қилган минглаб ниҳоллари-чи? Борди-ю тошкентликларнинг ҳар ўнтасидан бири муҳтарам отахон Икром Каримовнинг ибратли ишидан ўрнак олиб, бир тупдан кўчат ўтқазса, пойтахтимиз дарахтларга бурканиши ва хиёбонлар оғушида қолиши турган гап.

Ў. АБДУАЗИМОВ,
Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

НУРАФШОН ҚИШЛОҚЛАР (ГАЗЕТХОНЛАР ХАТЛАРИДАН)

Партия ва ҳукуматимиз шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш, меҳнаткашларга маданий-маиший хизматни яхшилашга алоҳида эътибор бермоқда. Редакциямизга келаётган кўплаб хатларда шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Калинин номли колхоз Хатирчи районидаги энг йирик ва сертармоқ хўжаликлардан бири. Колхоз мўл «оқ олтин», ғалла ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириб, бунинг эвазига катта даромад оляпти. Даромаднинг бир қисми колхоз қишлоқларини ободонлаштиришга сарфланаётир. Бу йил ободончилик мақсадларига 50 минг сўмдан ортиқ пул ажратилган эди. Ана шу маблағ ҳисобидан 1 та ҳаммом, 2 та молхона, 2 та типовой шийпон, 2 та трактор парки, саккиз йиллик мактаб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шунингдек, колхоз ўрамидаги йўллар ремонт қилинди ва тартибга келтирилди. 10 километр йўлга асфальт, 12 километр йўлга шағал ётқизилди.

Колхоз меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳам яхши йўлга қўйилган.

Колхоз қишлоқларининг истиқболи янада порлоқ. Беш йилликнинг тўртинчи йилида қишлоқларимиз қиёфаси янада ўзгаради, кўркам шаҳарчага айланади, — деб ёзади газетхон Н. Чўтбоев.

В. Қурбонов, А. Асроров, О. Ўсаров ва бошқа ўртоқлар йўллаган хат-хабарларда Наманган область, Янгиқўрғон районидаги Заркент қишлоқ Советига қарашли Ҳазратшо қишлоғи, Самарқанд область, Пастдарғом районидаги Калинин қишлоқ Советига қарашли Зорман қишлоғи, Фарғона область, Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхози территориясидаги қишлоқларда кўплаб маданий-маъмурий бинолар қад кўтараётгани, меҳнаткашларга коммунал, маиший хизмат тобора яхшиланиб бораётгани ҳақида ҳикоя қилинади.

Қишлоқ ва посёлкаларни ободонлаштириш, уларни давр талаблари даражасида қайта қуришда маҳаллий Советларнинг ижрокомлари, доимий комиссиялар, депутатлар, қишлоқ қурувчиларининг ҳиссаси катта. Газетхонлардан Н. Муродов, Р. Бекбоев, Г. Шукурова, Т. Маматалиев, С. Пўлатов ўртоқларнинг хатларида Бойсун районидаги Сайроб қишлоқ Совети ва унинг атрофига уюшган депутатлар, Ғузор район Советининг депутати Ҳ. Эргашев, Шаҳрисабз колхозлараро қурилиш ташкилотининг С. Қурбонов бошлиқ бригада аъзолари, Ленин районидаги «Коммунизм» колхози правлениеси раҳбарларининг бу соҳада олиб бораётган намунали ишлари ҳақида ёзиб юборганлар.

«Касбнинг ёмони йўқ. Кимки ўз касбига меҳр қўйса, уни ардоқласа обрў қозонади, халқ олқишига сазовор бўлади, — деб ёзади Э. Даминов. — Ғузор матлубот жамиятига қарашли 14-магазин мудири Темир Мардонов ўзининг ҳалол меҳнати, хушмуомаласи билан харидорлар ҳурматини қозонган. У хизмат қилаётган магазин коллективи планларини муттасил ошириб бажармоқда. Халққа сидқидилдан хизмат қилаётган савдо ходими Темир Мардоновнинг меҳнатлари муносиб тақдирланган. Унинг кўксини «Совет савдоси аълочиси» значоги безаб турибди».

Навоийлик Ж. Бобоқулов, ленинсклик У. Раҳматуллаев, иштихонлик С. Хўжаев, бойсунлик Н. Омонов ва бошқа ўртоқлар Хатирчи матлубот жамиятининг кекса савдо ходими Нурхон ота Турдиев Ленинск шаҳар савдо ходимларидан А. Абдуллажонов, ошпазлардан Е. И. Пирогова, бош ошпаз Б. Қурбонов Навоий матлубот жамиятига қарашли 5-магазин мудири Умаровлар ҳақида илиқ сўзлар ёзиб юборишган.

ҚАҲРАМОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Наманган область партия комитети ва область ҳарбий комиссариати ёшларни ҳарбий ватанпарварлик, Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялаш мақсадида жанговар шуҳрат ҳафталиги ўтказишга қарор қилдилар. Жанговар шуҳрат ҳафталигида қатнашиш учун Улуғ Ватан урушининг иштирокчилари — Берлин ва Рейхстагни ишғол қилишдаги афсонавий жангларнинг қатнашчилари Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари В. М. Шатилов, П. А. Греченков, М. А. Егоров ҳамда ҳарбий журналист Н. И. Шатилов ўртоқлар бу ерга келдилар. Азиз меҳмонлар Наманган аэропортида илиқ кутиб олинди. Кечқурун шаҳар маданият саройида ёшларнинг афсонавий қаҳрамонлар билан учрашувига бағишланган тантанали митинги бўлди. Митингда Совет Иттифоқи Қаҳрамони Берлин учун бўлган ҳаёт-мамот жангларида асосий роль ўйнаган 150-ўқчи дивизиянинг собиқ командири, истеъфодаги генерал-полковник В. М. Шатилов немис-фашистлар устидан қозонилган ғалабага совет халқининг матонати, Қизил Армиянинг қаҳрамонлиги туфайли эришилганлиги ҳақида гапириб берди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони П. А. Греченков ўз ҳикоясини 150-ўқчи дивизиянинг Берлиндаги Депутатлар уйига қандай қилиб ёриб кирганидан бошлади. У хизмат қилган рота 1945 йилнинг 28-29 апрель кунлари ғарб томондан Берлинга яқинлашиб, Депутатлар уйига ҳужум қилган ва ортда келаётган жангчиларимиз учун йўл очиб берган эди. Ўртоқ Греченков ана шу ҳал қилувчи жангларда Наманган областининг ҳозирги ҳарбий комиссари подполковник Каримжон Исҳоқов ҳам иштирок этгани, совет солдатига хос жасорат кўрсатганини ҳаяжонланиб гапирди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. А. Егоровни залдагилар қизғин кутиб олдилар. У 1945 йил 30 апрель куни кечки пайт давом этган тарихий жангларда қуролдоши М. В. Кантария билан биргаликда совет солдатига хос қаҳрамонлик намунасини кўрсатган. Кантария ва Егоровлар Рейхстаг гумбазига Совет Қизил байроғини қадаб тушдилар. Бу, беш йил давом этган қонли уруш ниҳоясига етди, ғалаба бизники, деган гап эди.

Митингда Наманган педагогика институтининг талабаси А. Жўраев, комсомол комитетининг секретари Т. Абдуҳалимов ўртоқлар сўзга чиқиб, қаҳрамонларни қизғин табрикладилар ва наманганлик ёшлар бахтимиз учун жанг қилган кишилар шуҳратини абадий сақлайдилар, уларга ҳамиша содиқ қоладилар деб ишонтиришди.

Рейхстаг ҳужумчилари жанговар шуҳрат ҳафталиги кунларида область колхоз ва совхозларида бўлиб, ёшлар билан учрашувлар ўтказадилар.

А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Турли мамлакатларда

ЎРТА ШАРҚДА ОБ-ҲАВО ЁМОН

ИСТАМБУЛ. (ТАСС). Истамбулда камдан-кам бўладиган 8 даражали совуқ ва қалин қор шаҳар ҳаётини издан чиқарди. Қор уюмлари шаҳар автотранспортининг ишини мушкуллаштириб қўйди. Машиналар қалинлиги 40 сантиметр келадиган қор босган кўчалардан машаққат билан ўтмоқда. Шаҳарга озиқ-овқат келтириш издан чиқди.

Шу жойлар учун ҳаддан ташқари қаттиқ совуқ муносабати билан Истамбулнинг бошланғич ва ўрта мактабларидаги машғулотлар тўхтатилди. Истамбул аэропорти тўхтаб-тўхтаб ишламоқда. Шаҳар денгиз порти кемаларнинг Қора денгизга чиқиши учун вақтинча ёпиб қўйилди.

Шаррос ёмғир ва шамоллар қишлоқ районларига жиддий зарар етказмоқда. Фақат Женен районида (Исроил оккупация қилиб олган Иордания территорияси) 40 га яқин уй вайрон бўлди.

Рейтер агентлиги мухбирининг Аммондан хабар беришича, Иорданияда ҳам қорли бўрон қутурмоқда. Шаҳар ва аэродромга олиб борувчи ҳамма йўлларни қор босганлиги туфайли кеча кечқурун пойтахт аэропорти ёпиб қўйилган эди. Синоптиклар яқин кунларда бутун Иордания территориясида кучли ёмғир ва шамол бўлади демоқдалар.

* * *

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Тел-Авивдан хабар беради: ўтган кеча Исроилнинг катта қисми қоронғуликда қолди. Мамлакат устида кўтарилган кучли шамол ва ёмғирлар Тел-Авив билан Хайфа шаҳарлари ўртасидаги энергия таъминотини ишдан чиқарди. Тел-Авив ва Қуддусда анчагача чироқ ёнмади. Иудей тоғларида, Ғалилейда, шунингдек Қуддусда қалин қор ёғди. Сўнгги беш йил мобайнида Тевириад кўли энг баланд даражага қадар кўтарилди, соҳил бўйи районларидаги аҳоли кўчирила бошлади.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● БОЛГАРИЯ

Кремиков металлургия комбинати ҳузуридаги илмий-тадқиқот институтида ватан пўлат ва қотишмаларининг янги навларини яратиш юзасидан катта ишлар олиб борилмоқда, чўян ва темир қотишмалари эритишнинг замонавий технология процесслари ишлаб чиқилмоқда. Институт коллективи Кремиков комбинатида темир руда концентрати ҳамда флюсланган агломератдан фойдаланишда каттагина муваффақиятларга эришди.

Институт олимлари социалистик мамлакатларнинг мутахассислари билан актив ҳамкорлик қилмоқдалар.

● ПОЛЬША

Вроцлав — Польшанинг аҳоли сони жиҳатидан тўртинчи шаҳридир. Ҳозир Вроцлав ҳар томонлама ривожланиш даврини кечирмоқда. Уруш етказган вайроналиклар оқибати қарийб батамом тикланди.

Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида шаҳарни тиклашга ажратилган маблағлар 24 миллиард злотийдан ошиб кетди.

Шаҳардаги 8 олий ўқув юртида 30 минг студент ўқимоқда.

● ЮГОСЛАВИЯ

Бу йил «Косово» комбинати бир қанча янги ишлаб чиқариш объектлари олади. «Белачевац-1», «Белачевац-2» кўмир разрезлари ишга туширилади. Бу разрезлар йилига 5 миллион тонна лигнит беради. Шу хилдаги ёқилғининг асосий истеъмолчилари — иссиқлик электростанциялари яқин атрофда қурилмоқда. (ТАСС).

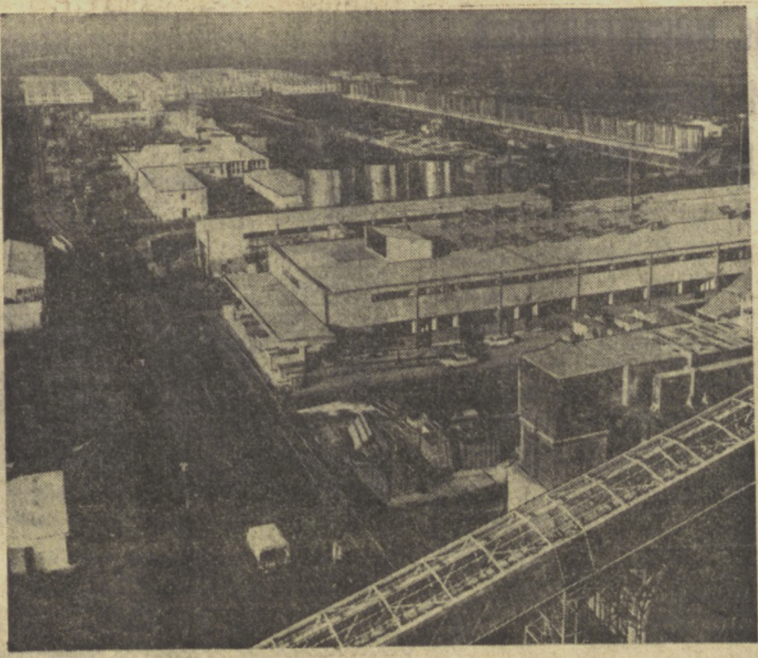

Бугун Венгрия Республикаси (1946 йил 1 февраль) эълон қилинган кун. Дьвеньдеш яқинида шу йилнинг февраль ойида Венгрияда космонавт Юрий Гагарин номидаги энг йирик электр станцияси фойдаланишга топширилади. Суратда: иссиқлик электр станциясининг умумий кўриниши.

МТИ—АПН фотоси.

Л. ШТРОУГАЛнинг АЙТГАНЛАРИ

ПРАГА, 29 январь. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари Л. Штроугалнинг 24 январда Прага ва Ўрта Чехия области халқ милицияси ходимларининг актив йиғилишида сўзлаган нутқининг баёнини маълум қилди.

«Партфцэлюс, деди Л. Штроугал,— доим халқ милицияси аъзоларига зўр ишонч билан таяниб келди. Партия ҳозирги кунда ҳам сизларни иккиланиш, нотўғри йўлдан бориш ва сафни бузадиган тенденцияларни бартараф қилишда ёрдам беришга чақиради. Афсуски, биз партия ичида ҳам бунинг шоҳиди бўлиб турибмиз. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ноябрь пленумининг резолюциялари асосида жипслашиш, конкрет тадбирларни, конкрет ишни бажаришга киришиш мушкул аҳволдан қутулишнинг асосий йўлидир».

Л. Штроугал ўтган йили вазият қай тарзда ривожланиб борганлигини ва ЧКП Марказий Комитетининг айрим тадбирларини таҳлил этди.

Партия ва жамият, деди у, доим кескин вазиятда яшайдиган бўлса, биз январдан кейинги сиёсатни амалга ошириш учун бирон позитив қадамни ҳам қўя олмаймиз. Биз гап билан овора бўлиб қолмоқдамиз ва кишилар амалда қандай ишларни қилдингиз, деб биздан сўрайдилар.

Умидсизлик ва тушкунлик муҳити эмас, балки партиянинг мустаҳкам, изчил позицияси, биз ноябрь ойидан буён жадал илгари сурган ғояларни изчиллик билан амалга ошириш, деб таъкидлади нотиқ, халқларимизнинг, мамлакатимизнинг мушкул аҳволдан қутулиш йўлидир. Тангликни кўрсата билган кўп ҳолатлар ҳали борлиги маълум. Биз бу ҳолатларни ғоят жиддий суратда англаб турибмиз. Биз кейинги ҳафталарда Прагада содир бўлаётган воқеаларга бепарво қарай олмаймиз. Мен бунда партияга қарши шиорлар айтилган, раҳбар арбоблар ва ҳатто республика президенти шаънига доғ туширадиган варақалар тарқатилган намойишларни кўзда тутаман. Мен гоҳ бир нарсага, гоҳ бошқа нарсага ишончсизлик билдирилган турли мурожаатларни ва ниҳоят, жуда ёмон оқибатларга сабаб бўлиши мумкин бўлган турли-туман ҳаракатларни кўзда тутаман, деди Л. Штроугал.

Партия съездини чақириш тўғрисидаги, сайлов кунини эълон қилиш ҳақидаги талаблар яна илгари сурилмоқда. Партия раҳбарлиги съезд ва сайловлар тўғрисида ўз сўзини айтди Съезд ва сайловлар 1969 йилда ўтказилади. Биз бунда йилнинг биринчи ярмини кўзда тутган эдик. Биз бу масалани яна қараб чиқиб, конкрет қарорлар қабул қиламиз.

Бу масалалар ҳақида аниқ ва равшан гапириш керак. Биз аввало, партиянинг ҳозирги аҳволини эътиборга оламиз. Партия бўлиб юборилган, унда турли оқимлар бор. Биз ҳозирги босқичда Марказий Комитетнинг сиёсатига тарафдор бўлган ва бу сиёсатни актив қўллаб-қувватлаётган соғлом кучларнинг ўз сафларини мустаҳкамлашлари, ўз позицияларини мустаҳкамлашлари ҳамда экстремист кучлар ва хусусан ўнг кучларни заифлаштиришлари учун ҳаракат қиламиз, деб таъкидлади Л. Штроугал.

Мен съезд аввало, бундан буён қандай чораларни ва қай тарзда амалга ошириш кераклиги тўғрисида ўз фикримни айтмоғим лозим, деб ҳисоблайман. Одамлар шуни талаб қилмоқдалар Жамиятнинг кўпчилиги, коммунистларнинг кўпчилиги шуни талаб қилмоқда. Биз ўз сўзимизни айтишимиз ва бундан кейинги иқтисодий тараққиёт тўғрисидаги фикрларимизни ўртоқлашувимиз керак, иқтисодий ислоҳот қандай ўтказилажаги тўғрисида, меҳнаткашлар советларининг аҳволи қандай бўлажаги ҳақида, сиёсий системани қандай тушунишимиз тўғрисида ва ниҳоят, партиянинг раҳбарлик ролини қандай амалга ошириш ниятида эканлигимиз ҳақида гаплашиб олишимиз керак. Биз бу масалаларни ҳозиргача тайёрламаганимизга айбли эмасмиз.

Съезд ўз номига муносиб бўлишини истар эканмиз, унинг ўз вазифасини бажаришини истар эканмиз, деди Л. Штроугал, ана шу масалаларнинг ҳаммасини ҳал этмай туриб, съездни бошлаб бўлмайди.

Сайловларни тез ўтказиш масаласига келганда шуни айтиш керакки, сайловларга муайян бир программа билан ёндошиш лозим. Раҳбар партия — Чехословакия Коммунистик партияси бу программанинг негизидир. Бинобарин, сайловларни съезддан кейин ўтказиш мақбул бўлур эди.

Сўнгра нотиқ оммавий ахборот органларининг иши тўғрисидаги масалага тўхталиб ўтди. У айтдики, ахборот воситаларига партиявий таъсир ҳали жуда суст. Шу билан бирга партия оммавий ахборот воситаларисиз ҳозирги жамиятда ўз вазифасини бажара олмайди.

Можароларга, шунингдек биз билан иттифоқдош социалистик мамлакатлар ўртасида ишончсизлик туғдиришга сабаб бўлган хатолар матбуотда содир бўлганлиги аёнку, Биз, деб уқтириб ўтди Л. Штроугал, Социалистик Чехословакияда партиянинг сиёсатини ахборот воситаларида ҳам тўғри баён қилиш тарафдоримиз. Телевидение, радио ва матбуотсиз раҳбарлик қилиш мумкин эмас ва акс ҳолда мен бу ерда гапириб ўтган ҳамда ҳозирги кунда ўзимиз кўриб турган ҳолатлар доим такрорланаверади.

Партиянинг раҳбарлик ролини, деб сўзини давом эттирди Л. Штроугал, декрет ёрдами билан вужудга келтириб бўлмайди. Партиянинг раҳбарлик роли кишиларнинг сиёсатимизга ишонч билан қарашларига асосланиши лозим. Партиянинг жамиятдаги табиий обрўси ҳам шундан келиб чиқиши керак Бунинг маъноси шуки, биз социалистик сиёсатни халқ билан ва халқ учун амалга оширишимиз керак, такрор айтаман, бошқа хилдаги сиёсатни эмас, балки социалистик сиёсатни амалга оширишимиз керак!

Сиёсатни халқ билан биргаликда амалга ошириш — ҳар қандай фикрларни қабул қилишимиз мумкин, деган маънони англатмайди, албатта. Биз нотўғри фикрларга ошкора жавоб беришимиз керак, биз кўп талабларга мардона қарши чиқа билишимиз керак.

Сўнгра Л. Штроугал қуйидагиларни айтди: ички аҳволимизга якун ясар эканмиз, мамлакатимиздаги кескинлик билан бирга рўй берган бир қанча салбий ҳодисалар тасодифий равишда рўй берди ва камчилик, хатоларимизгина бунга сабаб бўлди, деб ҳисоблаш хатолик ва калтабинлик бўлур эди.

Биз коммунистлармиз. Шу сабабли биз халқаро омилларнинг ички тараққиётимизга таъсирини эсдан чиқара олмаймиз.

Капитализм ҳаракатимиздаги келишмовчиликлардан фойдаланмоқда ва ҳозирги кунда бутун эътиборини асосан, социалистик мамлакатлар ўртасида миллатчилик руҳидаги англашилмовчиликларни авж олдиришга қаратмоқда. Капитализм, деди сўнгра нотиқ, социализмни ичидан ислоҳ қилиб, унинг синфий ва интернационал мазмунини йўқотиш мақсадида сиёсий ва идеологик плацдарм вужудга келтириш учун зўр бериб уринмоқда. Капитализм марксизм жарчилари қанча бўлса — марксча таълимот ҳам шунча бўлади, деган назарияни илгари сурмоқда. Хўш, бу назариянинг моҳияти нимадан иборат? Аввало социализм қурилишининг барча социалистик мамлакатлар учун амалда бўлган умумий қонуниятлари борлиги инкор қилинади. Сўнгра капитализм барча социалистик мамлакатларни ўзаро ва Совет Иттифоқи билан тўқнаштиришни, социалистик демократияни унинг синфий мазмунидан маҳрум қилишни ва буржуа демократиясининг идеаллиги тўғрисидаги тасаввурни яна тиклашни истайди.

Социалистик лагерь билан муносабатларимиз тўғрисида ҳам бир неча сўз айтишга ижозат бергайсиз. Бизнинг олдимизда англашилмовчиликларни сабр-тоқат билан бартараф қилиш вазифаси турибди. Акс ҳолда бизнинг ишимиз ҳеч қандай истиқболга эга бўлмай қолади. Ана шу муносабатларни мустаҳкамлаш — халқларимиз учун ҳаётий муҳим масаладир. Социалистик давлатларнинг ҳамдўстлигига ва Совет Иттифоқига муносабатимиз мамлакатимизда социализм қурилишини интернационалистларча тушуниш мезонидир.

Бу ҳамдўстлик оғир синовлардан ўтди ва ўтмоқда. Аммо шундай бўлса ҳам у яшамоқда ва капитализм дунёсига қарши бирдан-бир реал кучдир. Социализм дунёси ўзаро ҳамкорлик асосидагина ўз қобилиятларини исботлаб бера олади.

Биз, деб таъкидлади нутқининг охирида Л Штроугал, ёшларни шунга ишонтиришимиз керакки, интизомли суратда кун сайин меҳнат қилмасак, ҳаммамиз бажарадиган ишни мувофиқлаштириб олиб бормасак, у ҳолда социализм ҳақиқатдан ҳам қуруқ орзугина бўлиб қолар эди.

АЖОЙИБОТЛАР

БИНОКОР... ҚУШЧАЛАР

Венесуэлада яшовчи кичкина гуатити қушчалари ҳам бинокорликда одамлардан қолишмаслигини кўплар билмаса керак. Бу қушчалар ўзларига 50 килограмм ва ундан ҳам оғирроқ инлар қуришади. Бу инларда 7-8 та алоҳида-алоҳида «хона»лар бўлади. Ҳар бир «хона»да алоҳида бир оила яшайди. Қушчалар бу хоналарни қоғоз ва чўплардан, пластмасса халталаридан қуришади. Бошқа қушларнинг ёки жониворларнинг бу «хона»га бостириб кирмаслиги учун улар инларининг олдига илон пўстини осиб қўйишади.

МЕЛИОРАТОР... ОҚ ТУЛКИЛАР

Мелиораторлар ботқоқликларни қуритиш учун зовурлар қазиб, ер ости сувларини қочирадилар. Тундрада эса бу вазифани шимол тулкилари жуда усталик билан бажаришади. Улар қазиган чуқур ғорларга ер ости сувлари оқиб кетиб, ботқоқликлар қурий бошлайди. Натижада ботқоқдан қутулган ерларда майсалар ўсади. Шу сабабли кишилар тундрада экинзорлар яратмоқчи бўлишса олдин ўша жойларда оқ тулкиларни кўпайтиришади. Шимол тулкилари одамларга ер ости сувларини қочириб, ботқоқликларда экинзорлар яратиб беради.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО бугун

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек халқ куйлари, 9.30 — Чангда чалинадиган пьесалар 10.10 — «Гулшан» радиожурнали, 11.15—Г. Свиридов, «Курск қўшиқлари», 11.35 — В. И. Ленин ҳақида қўшиқлар, 12.15—Радио эшиттирувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт, 13.30—Лирик куйлар ва қўшиқлар, 15.10 — «Правда» газетасининг обзори, 15.20 — «Фан ва турмуш» радиожурнали, 15.40 — Концерт, 16.10 —Эстрада концерти, 17.20 — Уйғур куйлари, 17.50 — «Идеология ва ҳаёт», 18.00 — Концерт, 18.40 —Спорт, 19.20 — «Сайловчиларнинг талабларига мувофиқ концерт», 20.00 — «Лениннома» программаси, 20.30 — Қўшиқлар ва рақслар, 21.00 — «Социалистик мамлакатларда», 21.10 — Концерт (қишлоқ меҳнаткашлари учун), 22.20 — «Шанба оқшоми» (концерт) 23.10 — «Қувонч торлари, янграңг!».

ТЕЛЕВИДЕНИЕ бугун

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 — Шанба, нонуштадан сўнг, 10.40 — Осмон калити (бадиий фильм), 11.55 — Кўрсатишлар программаси.

12.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 17.00 — Телеянгиликлар, 17.10 — Саҳифаларнинг жонланиши (болалар учун, фильм-концерт).

Ўзбек тилида: 17.30 — Қўғирчоқлар телевизион театри, 17.50 1941 йилда қатл этилган (ҳужжатли фильм). 18.00 — «Ёшлик» почтаси. 18.50 — Манарата (илмий-оммабоп фильм), 19.00 —Қалб чорлайди (музикали программа), 19.40 — Телеянгиликлар, 19.55 — Кўрсатишлар программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Шанба, нонуштадан сўнг (эрталабки программа такрорланади), 20.40 — Телефильм, 21.10 — Концерт (халқ талантлари), 21.45 — Бўрондан кучли (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Душанба телестудиясининг кўрсатишлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 1/II да Риголетто, 2/II да Олтин калитча (кундуз), Князь Игорь (кечқурун)

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/II да Қонли сароб, 2/II да Замон драмаси (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/II да Гули сиёҳ, 2/II да Фарғона тонг отгунча.

КИНО

Тошдаги достон (1-2 сериялар) —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2.30 ва кеч 8.30 минутда), «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Асосий далил — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6, 8 да), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Оҳангжамали қутича—«ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Омад сўқмоқлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 12, ва 4 ва кеч 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ака-ука Карамазовлар (1-2 сериялар)—САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 11 яримда, кеч соат 5 яримда).

В. Д. ЖУРИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ 1969 йилда

қуйидаги ихтисослар бўйича.

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

КУНДУЗГИ: сувларни тақсимлаш бўйича ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш, сув таъминоти ва канализация, қурилиш ишлаб чиқариш технологияси ва механизацияси, гидротехник қурилмалар ва иншоотлар, мелиорация ва ўзлаштириладиган ерлар деҳқончилиги, сув хўжалиги иқтисоди;

СИРТҚИ: қурилиш материаллари, қурилиш ишлаб чиқариш технологияси ва механизацияси, гидротехник қурилмалар ва иншоотлар, мелиорация ва ўзлаштириладиган ерлар деҳқончилиги.

Кундузги аспирантурага ёши 35 дан катта бўлмаган ва сиртқи аспирантурага 45 ёшгача бўлган олий маълумотли, илмий-текшириш ишларида ўз қобилиятини кўрсата билган ва танлаган ихтисоси бўйича камида икки йил иш стажига эга бўлган кишилар, шунингдек ёш мутахассислар олий ўқув юртини тамомлаганларидан сўнг шу билим юрти рекомендацияси билан қабул қилинадилар.

Аспирантурага кирувчилар махсус фан, КПСС тарихи ва чет тилларининг бири бўйича имтиҳон топширадилар.

Кириш вақтида қуйидаги ҳужжатлар топширилади: аспирантурага қабул қилиш тўғрисида институт директори номига ариза, олий ўқув юртини тамомлаганлиги ҳақидаги дипломнинг нотариус тасдиқлаган нусхаси, зачёт ведомостидан кўчирма, иккита фотосурат (6x9) билан кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси, сўнгги иш жойидан характеристика, таржимаи ҳол, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (иш жойида тасдиқланган бўлиши керак), соғлиги тўғрисида 286-формадаги справка, эълон қилинган илмий-техник отчётлар рўйхати, яратилган янгиликлар, тажриба-конструкторлик ишлари ҳақида маълумот ва уларга берилган баҳолар (илмий ишлари эълон қилинмаган кишилар танлаган мутахассислик лари бўйича илмий доклад (реферат)лар тақдим қиладилар), олий ўқув юртлари советлари томонидан рекомендация берилган кишилар Совет мажлиси протоколидан кўчирма (олий ўқув юртини тамомлаганидан сўнг), кандидатлик имтиҳонини топшириш учун 6-форма бўйича гувоҳнома (кандидатлик имтиҳонини тўла ёки айримларини топширган, мавжуд мутахассислик бўйича назарда тутилган кишилар учун). Паспорт ва олий маълумотлилиги ҳақидаги диплом шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонларига қўйилган кишиларга иш жойидан маошлари сақланиб қолган ҳолда 30 календарь кунига отпуска берилади.

Яшаш жойидан институтгача ва орқага қайтиш учун кетган вақт учун иш ҳақи сақлаб қолинмаган ҳолда қўшимча отпуска берилади.

Ҳужжатлар — 15 апрелгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 15 майгача.

Институт адреси: Тошкент шаҳар, Я Колас кўчаси, 24-уй.

Ўзбекистон телевидениесининг ҳафталик программаси ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

3 ФЕВРАЛЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси, 18.00 — «Юнфильм» студиямиз меҳмони».

Рус тилида: 18.25 — Телеянгиликлар, 18.40 — «Чегарачилар» (ҳужжатли фильм), 18.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.00 — Капитал қурилишга катта эътибор берайлик, 19.30 — Илғор чорвадорлар ҳузурида, 19.55 — Ф. Шиллер. «Қароқчилар».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 — дан Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан Душанба телестудиясининг кўрсатишлари

4 ФЕВРАЛЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55—дан Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Телеянгиликлар, 18.15 — Осмондан юқори (болалар учун телефильм), 18.40— Истеъдод (телефильм) 19.00 — Бадиий фильм, 20.15 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.20 — 10 минут музика, 20.30 — Телеянгиликлар, 20.45 — Рақс ўрганамиз, 21.15—«Ёшлик» студияси кўрсатади. «Она шаҳрим—Тошкентим», 21.45 — Бахтиёр ёшлик куйчиси. Ҳасан Пўлат, 22.10 — Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.55 дан—Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.00—Цирк чироқлари ёнганда, 20.40—Дўстлик саҳифалари. Цейлон.

Рус тилида: 21.00 — Фильм-концерт, 22.30 — «Солярис» (Телеспектаклнинг биринчи серияси).

5 ФЕВРАЛЬ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси, 18.00 — Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.10—«Юлдузча» тележурнал, 18.45—Ленин кутубхонаси. В. И. Ленин. Миллий масала бўйича танқидий мулоҳазалар.

19.00—Телеянгиликлар 19.10 — Уйларимиз-куйларимиз.

20.00 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Қизғанчиқ айиқ боласи (қўғирчоқ фильм) 18.10 — Пионер ишлари ҳақида, 18.40 — «Здоровье» илмий оммабоп программаси. 19.20— Концерт.

Ўзбек тилида: 20.25 — Ленин Петербургда, 20.45 — Концерт. 21.35 — Узоқ соҳилларда (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 20.00 — Телефильм (болалар учун), 20.15 — Фильм-концерт, 20.40 — «Солярис» (иккинчи серияси). 22.00 — Хореографик новеллалар.

6 ФЕВРАЛЬ

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Телеянгиликлар, 18.15 — Биз қандай ўйнадик (қўғирчоқ фильм), 18.30— Тонги қўнғироқ (бадиий фильм), 19.40 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.45 — Телеянгиликлар, 20.05 — 10 минут музика, 20.15 — Турмуш ва маданият (тележурнал), 20.50 — Эстрада ҳаваскорлари учун (иккинчи эшиттириш), 21.30 — Олимлар —пахтакорларга, 21.50 — Қилич ва қалқон (бадиий фильмнинг биринчи серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан—Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Қиролнинг янги кийими.

Рус тилида: 20.20 — Занг урилгач (телеочерк), 20.40 — М. Равель. «Испанча бир соат», 21.25— «Ҳар куз оқшоми» (телеспектакль).

7 ФЕВРАЛЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55—Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — «Ёшлигимиз экранда» («Ёшлик студияси кўрсатади), 18.40 — Телеянгиликлар.

Ўзбек тилида: 19.00 — ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ҲАФТАЛИГИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ (Алишер Навоий номидаги Давлат Академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телеянгиликлар).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан—Москва кўрсатади.

«ДУСТЛИК» ЭКРАНИ

18.00 дан—Олмаота кўрсатади.

20.00 дан—Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Сув қадрига етмоқ керак (кинофильм), 20.20 — Симфоник оркестри чолғу асбоблари.

Рус тилида: 21.00 — А. Островский «Гирдоб» (телеспектакль). 22.30 — СССР халқларининг куйлари.

8 ФЕВРАЛЬ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 — Шанба, нонуштадан сўнг (дам олиш программаси), 10.40 — Соғлом тандасоғ ақл (Спорт программаси), 11.10—Музикали календарь (рус тилида).

12.00 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10—Студентлик—олтин даврим («Ёшлик» кўрсатади) 17.50 — Телеянгиликлар, 18.05 — Шанба, нонуштадан сўнг (такрорий эшиттириш), 18.45 — ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ҲАФТАЛИГИ (Нукус телестудиясининг эшиттиришлари), 21.45 — Қилич ва қалқон (иккинчи серия).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 дан—Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Душанба телестудиясининг эшиттиришлари.

9 ФЕВРАЛЬ

ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 10.00 — Айиқ цирки (болалар учун), 10.20 — Звездочка (тележурнал), 10.58—Муму (бадиий фильм)

Ўзбек тилида: 12.00 — Алишер Навоий музейидан репортаж, 12.30 — Ун минг бола (бадиий фильм), 13.45 — Ёш томошабинлар телевизион театри. А. Бегимбетов. Ббиродарлар, 16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — Концерт (болалар учун)

Рус тилида: 17.40—Бу чайлада ким яшайди? (Кинофильм), 17.55 —Ахборот информацион программаси.

Ўзбек тилида: 18.25 — Оталар сўзи—ақлнинг кўзи («Ёшлик» кўрсатади).

19.15—Ун минут музика, 19.25 —Ахборот информацион программаси, 19.55 — Яна бир марта севги ҳақида (бадиий фильм, рус тилида) 21.30 — Бўстон (тележурнал).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 дан—Москва кўрсатади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323 Масъул секретарь —В34455 Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469 Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455 Саноат капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604 Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451 Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347 Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553 Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343 Корректура — В37162. Эълонлар— В38142 Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55

№ В. — 27. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 01094.